

JUNI 2024
KØBENHAVNS KOMMUNE

BILAG 2

VÆSENTLIGHEDS- VURDERING – FREDNINGSFORSLAG FOR AMAGER FÆLLED

NATURA 2000-VÆSENTLIGHEDSVURDERING

COWI

JUNI 2024
KØBENHAVNS KOMMUNE

VÆSENTLIGHEDS- VURDERING – FREDNINGSFORSLAG FOR AMAGER FÆLLED

NATURA 2000-VÆSENTLIGHEDSVURDERING

PROJEKTNR.

A267212

DOKUMENTNR.

-

VERSION

1.2

UDGIVELSESDATO

26-06-2024

BESKRIVELSE

Væsentlighedsvurdering

UDARBEJDET

LBRO

KONTROLLERET

FJLI

GODKENDT

SSHA

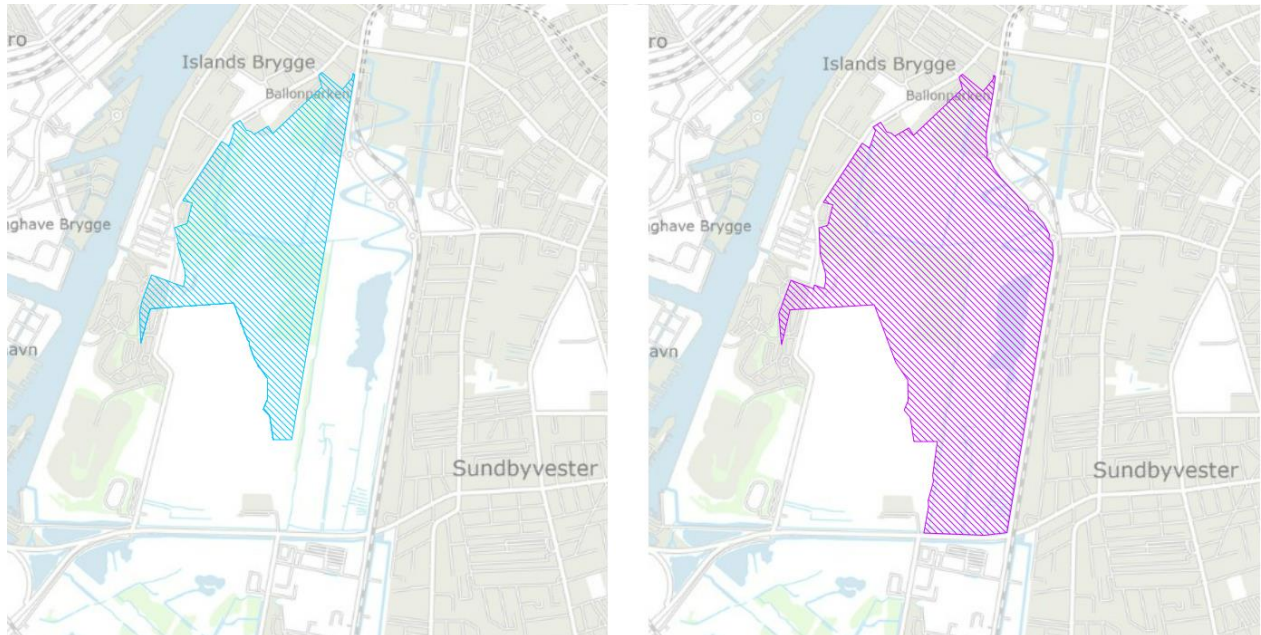
INDHOLD

1	Indledning	7
2	Relevant lovgivning	9
2.1	Natura 2000-direktiverne	9
2.2	Habitatbekendtgørelsen	9
2.3	Bilag IV-arter	12
2.4	Vandområdeplanlægning	12
3	Metode	15
3.1	Formål	15
3.2	Vurderingens struktur	15
3.3	Dokumentationsgrundlag	15
4	Beskrivelse af fredningsforslag	17
4.1	Fredningsforslagets mulige påvirkninger	18
4.2	Relevans af påvirkninger	31
5	Eksisterende forhold	33
5.1	Natura 2000	33
5.2	Bilag IV-arter	50
6	Vurdering af påvirkninger	57
6.1	Projektets potentielle påvirkninger	57
6.2	Vurdering af påvirkninger af Natura 2000	57
6.3	Vurdering af påvirkninger af bilag IV-arter	61

7	Kumulative påvirkninger	67
8	Konklusion	68
9	Referencer	69
10	Bilag	72

1 Indledning

Københavns Kommunes Borgerrepræsentation har d. 6. juni 2019 truffet beslutning om at fremsætte et forslag til en ændret og udvidet fredning på Amager Fælled (se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**).

Figur 1-1 Afgrænsning for eksisterende fredning (tv.) samt afgrænsning af det nye fredningsforslag (th.)

Fredningsforslaget omfatter det allerede fredede område omfattet af fredningen af Amager Fælled af 7. juli 1994 (med en præciseret afgrænsning der udtager nogle små vejarealer) og en udvidelse med det areal, der er omfattet af § 16 i lov nr. 275 af 26. marts 2019.

For så vidt angår det allerede fredede område foreslås den gældende fredning erstattet af en ny. Der er tale om begrænsede indholdsmæssige ændringer, men en række bestemmelser formuleres mere præcist og tilpasset den udvikling, der er sket i området siden fredningen.

For så vidt angår det lovregulerede område foreslås der fredningsbestemmelser, der kan træde i stedet for reguleringen i ovennævnte lov. Disse bestemmelser skal sikre en sammenhængende regulering af hele naturområdet på Amager Fælled og samtidig leve op til de vilkår, som i loven og dens bemærkninger er stillet for at gennemføre en fredning og efterfølgende ophæve lovreguleringen, så fredningen kan træde i stedet for denne.

Lovens vilkår som formuleret i lovbemærkningerne indebærer, at fredningen skal muliggøre en tryk færdsmulighed mellem byområdet nord for Vejlands Allé og Sundby Station, der udgør et reelt alternativ til at færdes langs Vejlands Allé og Ørestads Boulevard. Fredningsforslaget er derfor formuleret, så det ikke er til hinder for en sådan færdsmulighed, men ikke umiddelbart tillader denne eller fastlægger et bestemt tracé.

Da fredningsområdet er beliggende mindre end 1,4 km fra Natura 2000-område nr. 143, Vestamager og havet syd for, så har Københavns Kommune bedt COWI foretage en Natura 2000-væsentlighedsvurdering af forslaget for at afgøre, hvorvidt forslaget eller dens enkelte delelementer vurderes at kunne medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag samt den økologiske integritet af området som helhed.

2 Relevant lovgivning

Projektet vil komme i berøring med flere lovforhold af både national og international karakter.

2.1 Natura 2000-direktiverne

Natura 2000 er betegnelsen for et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne er udpeget på grundlag af bestemmelser i EU habitatdirektivet fra 1992 (Rådet for Den Europæiske Union, 1992) og EU fuglebeskyttelsesdirektivet (Rådet for Den Europæiske Union, 2009) fra 1979 med rettelser senest i 2009. Områderne er udpegede til at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene.

Herudover har medlemslandene en forpligtigelse til at beskytte de arter, som er anført på habitatdirektivets bilag IV (såkaldte bilag IV-arter), herunder arternes yngle- og rasteområder.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder, forstyrrelse og drab af individer af de beskyttede dyrearter samt forbud mod at ødelægge plantearter i alle deres livsstadier.

I Danmark er beskyttelsen implementeret gennem bl.a. habitatbekendtgørelsen og naturbeskyttelsesloven.

2.2 Habitatbekendtgørelsen

Nærværende Natura 2000-væsentlighedsvurdering gennemføres i medfør af §§ 6 og 7 i habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21/08/2023¹).

Før myndighederne træffer en afgørelse, er de således i medfør af bekendtgørelsens § 6 forpligtede til at sikre, at projektet ikke i sig selv eller kumulativt med andre projekter medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder – inkl. områdernes integritet. Af udkastet til "Habitatvejledningen"² fremgår det, at *"et områdes integritet kan i praksis defineres ud fra den samlede sum af et områdets økologiske struktur, funktion og de økologiske processer i hele områdets udstrækning, som gør det muligt at opretholde de levesteder og bestande af arter, som området er udpeget for"* (Miljøstyrelsen, 2020).

Processen for en Natura 2000-vurdering af planer og projekter kan ses på **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.**

¹ BEK nr. 1098 af 21/08/2023 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

² Vejledning nr. 48, december 2020 til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Figur 2-1 Illustration af processen for gennemførelse af vurdering af projekters mulige påvirkning af Natura 2000 områder.

Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes jf. Natura 2000-væsentlighedsvurderingen, vil ansøger være forpligtet til at gennemføre en Natura 2000-konsekvensvurdering under hensyn til bevaringsmålsætningerne for det pågældende Natura 2000-område. Ved vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder gælder forsigtighedsprincippet. Hermed forstås, at det uden rimelig tvivl og

på det bedst tilgængelige, videnskabelige grundlag kan afvises, at et projekt medfører skade på området.

I Natura 2000-konsekvensvurderingen indgår den overordnede målsætning for området samt bevaringsstatus for hver af de vurderede arter og naturtyper med tilhørende beskrivelser af levesteder, bestande, udbredelse, økologi og isolation. Natura 2000-konsekvensvurderingen skal på et videnskabeligt grundlag dokumentere omfanget af den potentielle påvirkning. Hvis Natura 2000-konsekvensvurderingen viser, at projektet kan medføre skade på Natura 2000-områdets integritet, dvs. en væsentlig negativ påvirkning ikke kan udelukkes jf. forsigtighedsprincippet, så kan myndigheden ikke umiddelbart meddele tilladelse til projektet.

Bekendtgørelsen åbner mulighed for dispensation (fravigelsesprocedure), hvis der er bydende nødvendige og væsentlige samfundsmæssige interesser, og der ikke findes alternativer til det ansøgte. Dette forudsætter dog, at der samtidig foreligger en fuldstændig vurdering af alle relevante alternativer og disses indvirkning på Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger. En evt. fravigelse forudsætter desuden, at der træffes alle nødvendige kompensationsforanstaltninger for at sikre, at sammenhængen i Natura 2000 bevares, og at Europa-kommissionen underrettes.

Hvornår en påvirkning anses for væsentlig, har stor betydning for denne vurdering. Ifølge vejledningen til habitatbekendtgørelsen (Miljøstyrelsen, 2020) er en påvirkning ikke væsentlig:

hvis påvirkningen skønnes at indebære negative udsving i bestandsstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype eller

hvis den beskyttede naturtype eller art skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at ville opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand. Generelt vurderes det, at der er tale om kort tid, hvis der sker en naturlig reetablering af naturens tilstand inden for ca. et år. Midlertidige forringelser eller forstyrrelser i en eventuel anlægsfase, der ikke har efterfølgende konsekvenser for de arter og naturtyper, Natura 2000-området er udpeget for at beskytte, er almindeligvis ikke en væsentlig påvirkning.

Det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at man inden for rammerne af reglerne har mulighed for at vedtage planer eller gennemføre projekter som medfører en vis negativ påvirkning, hvis bare denne påvirkning kan rummes inden for de naturlige udsving, eller hvis der kan ske reetablering inden for kort tid, der som nævnt ovenfor kan være op til et år.

Tilsvarende skal myndigheden jf. habitatbekendtgørelsens § 10 ved administration af de i § 7 nævnte bestemmelser vurdere projektets påvirkninger på de plante- og dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Der må ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige

udbredelsesområde for bilag IV-arterne eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV. Yngle- og rasteområder betragtes i denne sammenhæng ikke nødvendigvis i snæver forstand, og ved vurderingen kan der anlægges en bred, økologisk betragtning af yngle- og rasteområder til grund (den såkaldte vedvarende økologiske funktionalitet).

2.3 Bilag IV-arter

Habitatdirektivet stiller ikke kun krav om udpegning af særlige bevaringsområder, men tilsvarende skal myndigheden jf. habitatbekendtgørelsens § 10 ved administration af de i § 7 nævnte bestemmelser vurdere planens/projektets påvirkninger af de plante- og dyrearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Der må ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis planen/projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV. Beskyttelsen af bilag IV-arter gælder overalt i landet, dvs. ikke kun indenfor Natura 2000-områderne. Yngle- og rasteområder betragtes i denne sammenhæng ikke nødvendigvis i snæver forstand, og ved vurderingen kan der anlægges en bred, økologisk betragtning af yngle- og rasteområder til grund (den såkaldte vedvarende økologiske funktionalitet).

I yngle- eller rasteområder i vandløb (f.eks. for odder) er målsætningen for vandområdekvaliteten som oftest god økologisk tilstand. En administration i overensstemmelse med denne målsætning, som også omfatter f.eks. fysiske forhold, vil normalt være tilstrækkelig til at undgå, at yngle- eller rasteområder beskadiges eller ødelægges (Miljøstyrelsen, 2020c).

2.4 Vandområdeplanlægning

Ved vurdering af, om planen/projektet kan påvirke Natura 2000-område væsentligt, inddrages også vandområdeplanernes målsætninger, og der foretages en vurdering af, om projektet kan forringe de målsatte vandområders tilstand eller hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen (BEK nr. 797 af 13/06/2023³).

Vandområdeplanlægningen i Danmark sker med afsæt i reglerne i EU's Vandrammedirektiv (direktiv nr. 2000/60/EF af 23. oktober 2000)⁴. Direktivet fastlægger bindende rammer for vandplanlægningen i EU's medlemslande, og direktivets overordnede mål var, at alt vand, overfladevand og grundvand, inden udgangen af 2015, skal have opnået mindst "god tilstand" eller "godt økologisk

³ BEK nr. 449 af 11/04/2019 - Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdestriker.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet)

potentiale". Hvad der nærmere forstås som god overfladevandtilstand er fastlagt i BEK nr. 796 af 13/06/2023⁵.

Vandområderne er nu omfattet af tredje generation af vandplaner, der er gældende for perioden 2021-2027, og projektområdet er omfattet af "Vandområdeplan 2021-2027 for Vandområdedistrikt Sjælland" (Miljøministeriet, 2023). Det enkelte vandområdedistrikt er underopdelt i en række hovedvandoplande, og projektområdet ligger indenfor hovedvandopland 2.3 Øresund.

Vandområdeplanerne fastsætter bindende mål for det enkelte vandområde baseret på kvalitetsparametre, og såfremt miljømålet ikke er opnået, angiver vandområdeplanerne nødvendige indsatser. Indsatserne skal være omkostningseffektive, og vandplanerne åbner således for, at der undtages fra indsatskrav, hvis det viser sig, at en indsats ikke er omkostningseffektiv.

Den konkrete vandplanlægning omfatter alle de konkrete afgrænsede og målsatte vandområder, der er fastsat i bekendtgørelsen om miljømål, og som samtidig fremgår af kortene på Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings (nu Miljøstyrelsens) hjemmeside, den såkaldte MiljøGIS. For de øvrige vandområder i Danmark, der ikke er målsat i vandområdeplanerne, varetages hensynet til tilstanden gennem myndighedernes administration af sektorlovgivningen.

Kvalitetsparametre for vandløb er smådyrsfauna, planter og fisk. For de enkelte kvalitetsparametre er der udviklet nationale indices, der kan måle tilstanden for den pågældende parameter (f.eks. DVFI, Dansk VandløbsFauna Indeks for smådyr i vandløb). Den samlede aktuelle miljøtilstand vurderes ud fra den ringeste kendte parameter. Vurderes tilstanden efter en af de tre kvalitetsparametre for vandløb eksempelvis til Moderat, vil den samlede miljøtilstand blive vurderet til Moderat, selvom de to øvrige kvalitetsparametre bestemmes til at være God. Den økologiske tilstand er derudover afhængig af de fysiske og kemiske forhold i øvrigt i overfladevandområdet.

For vandområder, hvor miljømålet ikke er opfyldt, gælder generelt, at der ikke kan tillades aktiviteter, der kan medføre yderligere belastning af vandområder eller udgøre en hindring af opfyldelse af miljømålene, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 1. Dette fortolkes i praksis meget restriktivt af Miljøstyrelsen, der som et eksempel i en igangværende sag om et andet vandområde afviser, at der findes bagatelgrænser for mertilledning af fosfor til en sø.

Det er muligt under strenge betingelser at fravige beskyttelsen af de overfladevandområder, der er omfattet af vandplanlægningen. Miljømålet god økologisk tilstand for overfladevandområder kan lempes ved nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika. Det kan ske, hvis "de nyttige mål, der tilgodeses ved fravigelse på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke tilgodeses på anden måde, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning". Samtidig skal følgende betingelser opfyldes:

5 BEK nr. 796 af 13/06/2023 – Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

- > Alle praktisk gennemførlige tiltag skal iværksættes for at mindske den skadelige indvirkning på den økologiske tilstand,
- > de nye ændringer skal være begrundet i væsentlige samfundsinteresser, eller
- > nyttevirkningerne for miljøet og samfundet ved at nå de fastlagte miljømål skal være mindre end de nyttevirkninger for befolkningens sundhed, oprettholdelsen af menneskers sikkerhed og en bæredygtig udvikling, der følger af ændringerne.

3 Metode

3.1 Formål

Formålet med denne vurdering er at vurdere, hvorvidt det ændrede og udvidede fredningsforslag for Amager Fælled vil medføre en væsentlig påvirkning af nærliggende Natura 2000-områder, deres udpegningsgrundlag og den økologiske integritet heraf.

3.2 Vurderingens struktur

En detaljeret beskrivelse af fredningsforslaget og dets placering er givet i kapitel **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet..**

I kapitel 5 er angivet de eksisterende forhold for fredningsområdet, mens kapitel 6 rummer en vurdering af fredningsforslagets potentielle påvirkninger på naturinteresser indenfor og nær det samlede projektområde.

I afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** præsenteres udpegningsgrundlaget for de nærmeste Natura 2000-områder. Vurderingen af de potentielle påvirkninger af relevante habitatnaturtyper og arter er foretaget i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet..**

Tilsvarende er der i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** foretaget en analyse af hvilke bilag IV-arter, der er relevante at inddrage i vurderingen af påvirkninger fra projektet. En konkret vurdering af de potentielle påvirkninger af relevante bilag IV-arter er derefter foretaget i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet..**

For målsatte vandforekomster er eksisterende forhold gennemgået i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.**, mens vurdering af potentielle påvirkninger er foretaget i afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet..**

I kapitel **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.** inddrages evt. kumulative virkninger med andre planer og projekter. Rapportens konklusioner opsummeres i kapitel **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.**, mens kapitel 9 og 10 indeholder en beskrivelse af hhv. den litteratur, der er anvendt i forbindelse med vurderingen og de bilag, som vurderingen benytter sig af.

3.3 Dokumentationsgrundlag

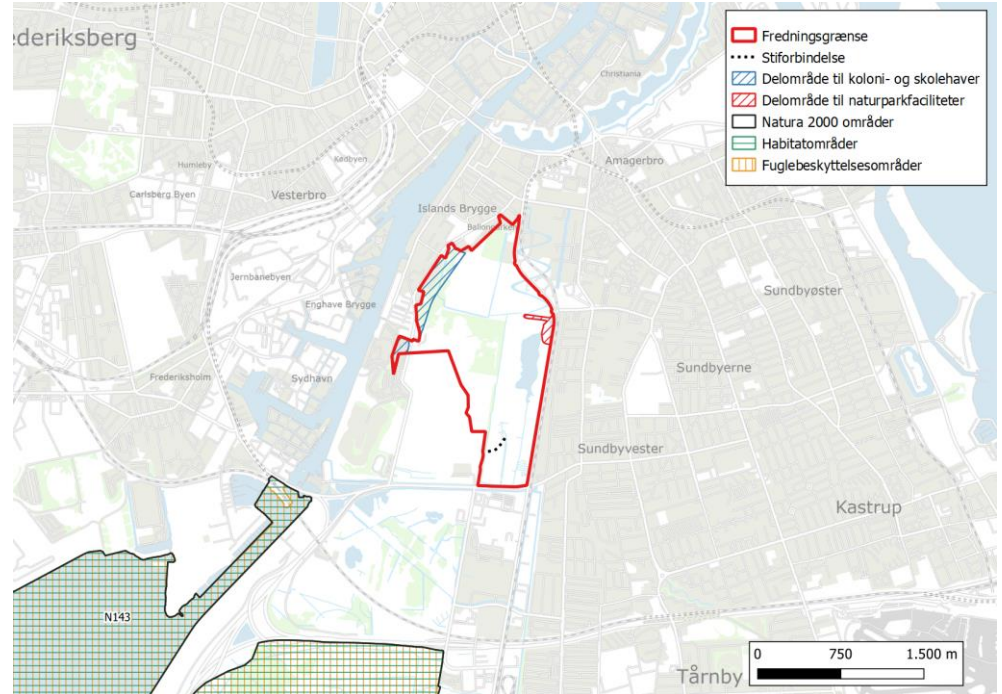
Som grundlag for Natura 2000-væsentlighedsvurderingen og vurdering af bilag IV-arter er anvendt relevant videnskabelig litteratur samt data fra diverse databaser. Litteratur og databaser er citeret i teksten. Kilderne omfatter, men er ikke begrænset til:

- > Arter.dk (Arter.dk, 2024)
- > Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2024)

- > Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (MiljøGIS, 2024)
- > Revideret Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 for Natura 2000-område nr. 143, Vestamager og havet syd for Miljøstyrelsen, 2021)
- > Natura 2000-planer 2022-2027 (MiljøGIS og planer)
- > Naturbasen (Naturbasen.dk, 2024)
- > MiljøGIS for basisanalyse for vandområdeplaner 2021 – 2027 (MiljøGIS, 2024)
- > Fredningsforslag for Amager Fælled 2024.

4 Beskrivelse af fredningsforslag

Fredningsområdet er beliggende på Amager Fælled og dækker et samlet areal på ca. 180 ha.

Figur 4-1 Fredningsområdets afgrænsning jf. fredningsforslaget samt placering af konkrete delelementer indenfor fredningsområdet.

Fredningsforslagets formål er beskrevet i fredningsforslagets § 1:

”§ 1. Fredningens formål

Fredningen har til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, biodiversitetsmæssige, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til området.

Fredningen skal sikre og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til naturoplevelser og -formidling samt til friluftsliv og fritidsformål i øvrigt.

Fredningen har også til formål at sikre områdets sammenhæng med de fredede landzonearealer på Amager Fælled og Vestamager i øvrigt (Kalvebodkile-fredningen), og herunder at området udvikles og plejes ud fra en samlet vurdering af benyttelses- og beskyttelseshensyn for hele området.

Fredningen skal medvirke til at opfylde Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte naturen.”

Fredningen opstiller således vilkår og betingelser for områdets udvikling og brug, herunder muligheder for bebyggelse, stiareal, udvikling af rekreative forhold mm.

4.1 Fredningsforslagets mulige påvirkninger

De mulige påvirkninger, der kan opstå som følge af fredningsforslaget realiserings, kan overordnet kategoriseres i følgende kategorier:

- > Arealinddragelse
- > Afvanding
- > Forstyrrelse, støj og lys
- > Afskæring af yngle- og rasteområder
- > Risiko for individdrab

Forneden er givet en uddybende beskrivelse af de enkelte påvirkninger samt de bestemmelser/delelementer i fredningsforslaget, som relaterer sig til dette punkt.

4.1.1 Arealinddragelse

Fredningsforslaget omfatter mulighed for, at der indenfor det fredede areal kan etableres forskellige faciliteter og elementer til understøttelse af områdets formidling og/eller rekreative aktiviteter.

Disse faciliteter og elementer fremgår af følgende bestemmelser i fredningsforslaget:

Faciliteter til naturformidling og friluftsmål

§ 3, Stk. 4.

I delområde A som vist på fredningens kortbilag kan der opføres faciliteter til naturformidling og friluftsmål, herunder toilet, omklædning og opbevaring, med henblik på realisering af projekt udarbejdet som del af Naturpark Amager. Faciliteterne skal opføres som et samlet ensemble og deres samlede bebyggede areal (fodaftryk) må maksimalt være 300 m². Bygningerne må opføres i et plan med rejste tage og overvejende med synlige overflader i træ. Der kan etableres belysning i tilknytning til faciliteterne, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, herunder arbejdsmiljø og redningshensyn, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås. Den konkrete udformning af bebyggelsen skal forud godkendes af fredningsnævnet.

Der kan ske den nødvendige befæstelse af redningsvej (til opfyldelse af krav til brandvej), der så vidt muligt skal forløbe ad eksisterende stier.

Indenfor delområde A kan ovennævnte faciliteter umiddelbart suppleres med mindre faciliteter herunder vandposter, affaldsspande, bålpladser, naturformidlingstavler, naturlegeobjekter, siddemuligheder og lignende samt mindre anlæg med henblik på at muliggøre brugernes krydsning af den landskabelige kanal. §

7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for etablering af faciliteter i delområde A.

Placering af delområde A fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..** Det areal indenfor delområde A, hvor der planlægges faciliteter til formidlings- og fri-luftsaktiviteter (se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**), udgøres i dag af et areal med parklignende karakter, dvs. slået brugsgræsplæne af hvid-kløver og almindeligt rajgræs. Det fremgår af en kommunal besigtigelse fra 2013, at arealet fremstår som slået græsplæne, hvorfor driften af dette areal som brugsgræsplæne har foregået i mindst 10 år. Arealet vurderes således at være uden væsentlige naturinteresser.

For et mindre delareal indenfor delområde A (arealet længst mod nord) er det på besigtigelsestidspunktet (2018) vurderet, at området har potentiale til at udvikle sig til § 3-naturtypen overdrev. I dette delområde planlægges der dog ikke etablering af bebyggelse eller nye befæstede arealer, men alene mindre formidlings- og rekreative tiltag som f.eks. opsætning af skilte, etablering af mindre grillpladser samt vedligehold og forbedring af eksisterende stier, se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Figur 4-2 Skitseforslag til indretning af Naturpark Amager (Delområde A i fredningsforslaget). Ikke målfast.

Basale faciliteter og formidling

§ 3

Der kan indenfor fredningsområdet opføres en bygning til basale faciliteter for brugerne (toilet, omklædning) kombineret med formidling af området (skiltning mv.). En sådan bygning må være i et plan med et maksimalt areal af 15 m². Dens placering og udformning skal fastlægges i en plejeplan under hensyn til fredningens formål, herunder navnlig beskyttelse af naturværdierne og let og

tydelig adgang for brugerne af området, herunder opfyldelse af tilgængelighedskrav. Der kan etableres belysning på bygningen, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, herunder arbejdsmiljø, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås.

Den nærmere placering af disse basale faciliteter samt skilte til formidling er ikke angivet.

Islands Brygge Skole

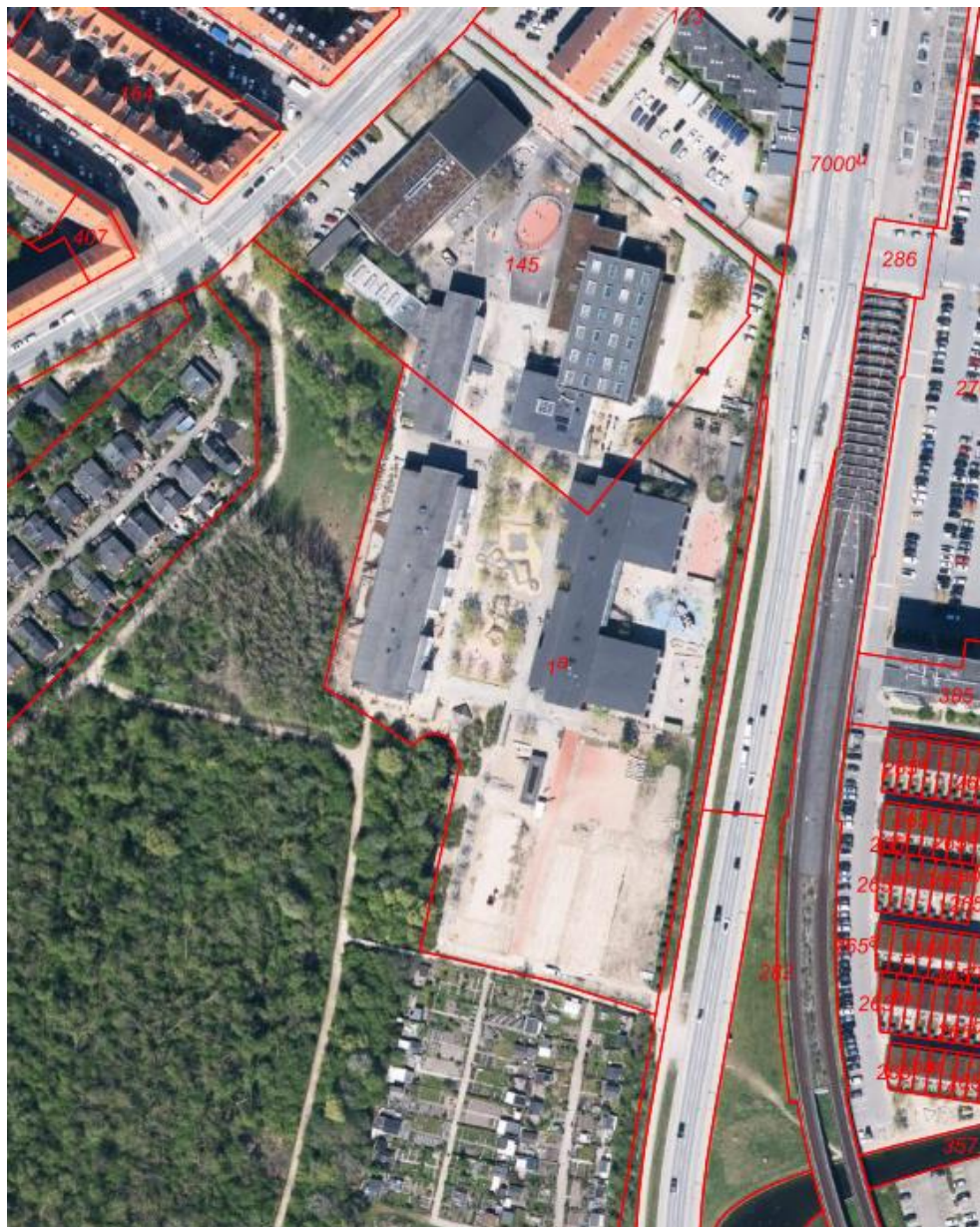
§ 2, Stk. 3

Fredningen er ikke til hinder for, at der inden for det i § 3, stk., 2 nævnte areal (matr.nr. 1a, Eksercerpladsen, København) etableres nødvendige anlæg, herunder idrætsanlæg, til brug for Islands Brygge Skole. Udformningen af ubebyggede arealer til skolens brug, herunder arealernes afrunding ved beplantning, skal indarbejdes i plejeplanen efter § 4. Udformningen skal særligt sikre hensynet til at fastholde eller skabe et smukt indgangsparti til det fredede område fra nord fra Artillerivej.

§ 3, Stk. 2.

Fredningen er ikke til hinder for nødvendige bygningsmæssige ændringer og udvidelser af Islands Brygge Skole inden for matr.nr. 1a, Eksercerpladsen, København. Udformning og placering af fremtidig bebyggelse skal forud godkendes af fredningsnævnet.

Det område, hvor disse anlæg er etableret og eventuelt ønskes udvidet, fremstår i dag ikke som arealer med naturinteresser, se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

Figur 4-3 Placering og udformning af Matr.nr. 1a, Eksercerpladsen, København.

Opretholdelse og udvidelse af koloni- og skolehaver

§ 2, Stk. 4

Fredningen er ikke til hinder for opretholdelsen af eksisterende kolonihaver. Fredningen er heller ikke til hinder for, at arealerne inden for den på fredningsskortet angivne afgrænsning anvendes til et eller flere områder til etablering af kolonihaver (daghaver) á 100-150 m² uden overnatning eller til skolehaver. Haveområdernes nærmere udformning og placering skal indarbejdes i plejeplanen efter § 4.

Der skal etableres stier fra Artillerivej gennem haveområderne. Stierne skal være åbne for almenhedens færdsel.

§ 3, Stk. 3.

Fredningen er ikke til hinder for opretholdelse og fornyelse af bebyggelsen i de eksisterende haveforeninger. Fredningen er heller ikke til hinder for, at der i nye koloni- og skolehaver etableret i medfør af § 2.4 opføres de for områdernes funktion nødvendige småhuse, skure og lign. Overordnede retningslinjer for denne bebyggelse skal fremgå af plejeplanen.

Afgrænsning af området fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..** Området rummer i dag mindre delarealer med fredskov samt § 3-beskyttet mose.

Mindre terrænændringer i tilknytning til den landskabelige kanal

§ 2, Stk. 2

Mindre terrænændringer på arealer i tilknytning til den landskabelige kanal, der har som mål at opfylde fredningens formål om forbedring af biologiske, landskabelige og rekreative værdier samt almenhedens adgang, er umiddelbart tilladt. Fredningen tilsidesætter ikke de rettigheder, der følger af den på fredningstidspunktet gældende servitut vedr. den landskabelige kanal.

For mulig placering af disse mindre terrænændringer henvises til **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

Etablering af kabelanlæg

§ 2, Stk. 5

Fredningen er ikke til hinder for at foretage nødvendige arbejder på det kabelanlæg, der forbinder anlæggene på H. C. Ørstedværket med en hovedtransformerstation på Amager, idet det forudsættes, at arealet i videst muligt omfang retableres efterfølgende.

Det vurderes, at det er muligt at foretage arbejder på kabelanlægget således, at det ikke sker i konflikt med evt. naturinteresser i området. For at undgå negativ påvirkning af beskyttede arter, så vil arbejderne på kabelanlægget f.eks. kunne udføres udenfor perioder, hvor relevante arterne vandrer mellem deres yngle- og/eller rasteområder, anlægsarealer vil kunne sikres ved anvendelse af paddehegn mv.

Veje, stier, parkeringspladser og tekniske anlæg

§ 6

De eksisterende veje/stier kan opretholdes. Nye veje og parkeringspladser for biler må ikke anlægges.

Områdets stisystem, herunder nye stier, fastlægges i plejeplanen efter § 4.

§ 6, Stk. 2.

Asfalterede stier må ikke anlægges, men stiforbindelse fra Artillerivej til Islands Brygge Skole må opretholdes og vedligeholdes med fast belægning.

Øvrige stier kan anlægges og vedligeholdes med grusbelægning, træflis eller som naturstier. Redningsstier må om nødvendigt befæstes på anden måde. Bestemmelser herom skal fastsættes i plejeplanen.

Stier og færdselsarealer skal generelt have lyse og dermed varmereflektende, overflader, der modvirker at dyr varmeudsættes eller tiltrækkes til ophold på overfladerne. Stier kan etableres som dæk/broer af dertil egnede materialer, hvor dette er nødvendigt for at sikre almenhedens adgang og samtidig beskytte de naturlige hydrologiske forhold. Hævede stier og broer skal ved passende værn sikres imod risiko for fald.

Den eksisterende sti fra området nord for Vejlands Allé som vist på fredningsforslagets kortbilag kan forlænges, så der opnås forbindelse til fredningsgrænsen ved Sundby Metrostation. Det er et vilkår for stiforbindelsens etablering, at den ikke vil indebære påvirkninger af arter og levesteder i et omfang, der vil kræve dispensationer fra gældende lovbestemmelser om dyr og planter omfattet af habitatdirektivet, bilag IV.

Stien i det eksisterende tracé kan opretholdes og vedligeholdes med de nuværende materialer, men ikke udvides ud over den nuværende bredde. For den del, der vil skulle anlægges som ny sti, fastlægges placeringen ikke med fredningen, da der skal ske den størst mulige tilpasning for at tilgodese beskyttelsen af naturtyper og levesteder for arter. Hertil hører også anlæg på hævet dæk over terræn, hvor dette vurderes at fremme bevarelse eller forbedring af naturlig hydrologi og leve- og spredningsmuligheder for områdets arter (bilag IV-arter, padder og vandlevende arter i øvrigt). Den nye del af stiforbindelsen må have en bredde svarende til den eksisterende del. Stien skal udformes, så den ikke er til hinder for fortsat naturpleje af området med dyregræsning. Den konkrete placering og udformning stiforbindelsen skal forud godkendes af fredningsnævnet. § 7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for etablering af stiforbindelsen.

Placering af forlængelse af eksisterende sti fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..** Det berørte område er i dag et åbent areal, der (jf. kommunale besigtigelser) er karakteriseret som § 3-ferisk eng med et samlet areal på ca. 145.000 m². Da den eksisterende sti har en bredde på ca. 3 meter, da fredningsforslaget fastslår at forlængelsen af stien skal være tilsvarende, vil der ved forlængelse af stien blive inddraget et samlet areal på ca. 750 m² til dette.

§ 6, Stk. 4.

I delområde A kan der umiddelbart etableres plads til parkering af op til 120 cykler. Arealet til cykelparkering må ikke forsynes med asfaltbelægning, men skal etableres som grus, træflis eller lignende naturmaterialer.

Placering af cykelparkering fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..** Placeringen er indenfor det delareal af delområde A, der fremstår med park-agtig karakter og uden væsentlige naturinteresser.

Etablering af læ/overdækning til dyr

§ 3, Stk. 5.

Hvis den til enhver tid gældende lovgivning om dyrevelfærd stiller krav om etablering af læ/overdækning til dyr, der indgår i naturplejen af det fredede område,

kan sådanne bygninger etableres uden krav om bestemmelser i en plejeplan eller dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Placering af evt. læskure kendes på nuværende tidspunkt ikke, men det vurderes, at disse vil kunne placeres, så de er uden væsentlig negativ påvirkning på områdets naturinteresser. Såfremt etablering af læskure el.lign. kan sikre hensigtsmæssig afgræsning af områdets naturarealer, så vurderes bestemmelsen samlet at have positiv indvirkning på områdets naturværdier.

Afhængigt af placeringen af disse faciliteter og elementer, som fredningsforslaget giver mulighed for etablering af, kan der ske inddragelse af naturarealer, herunder levesteder for beskyttede arter. Påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil således blive vurderet nærmere.

4.1.2 Fældning af træer og krat

Fældning af træer og krat kan potentielt påvirke arter knyttet til sådanne habitater negativt. Da den endelige placering af alle fredningselementer endnu ikke er kendt, så kan det ikke udelukkes, at der i forbindelse med etablering af formidlings- og friluftsfaciliteter, stiforbindelser eller lignede vil være behov for at fælde træer eller fjerne krat.

4.1.3 Afvanding

Ændring af afvandingsforhold kan potentielt ændre forhold for naturtyper og/eller arter knyttet til våde eller fugtige indenfor fredningsområdet.

Fredningsforslaget rummer bestemmelser for regulering af områdets afvanding:

§ 2, Stk. 2.

Fredningen er ikke til hinder for, at den nuværende afvanding af det fredede areal justeres for at tilgodese fredningens formål, herunder at tidligere hydrologiske forhold genskabes. Der må ikke uden tilladelse fra fredningsnævnet anlægges nye afvandingskanaler eller foretages uddybning af eksisterende afvandingskanaler til et dybere niveau end som fastlagt i hydraulisk modellering i 2003. Den landskabelige kanal (matr.nr. 182b Eksercerpladsen, København) og de dertil hørende anlæg på og under terræn (herunder anlæg på matr.nr. 182a Eksercerpladsen, København) til regulering af vandstanden mv. kan opretholdes, vedligeholdes og drives uden indskrænkninger som følge af fredningen. § 7 om forholdet til naturbeskyttelses- og museumslovens generelle beskyttelsesbestemmelser gælder for alle arbejder som led i vedligeholdelse og drift af den landskabelige kanal.

Da fredningsforslaget således ikke fører til ændring af afvandingsforhold indenfor fredningsområdet eller påvirker afvandingsforhold for nærliggende Natura 2000-områder, så vil der ikke ske påvirkning af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget herfor eller ændres på den økologiske funktionalitet af området for bilag IV-arter. Påvirkningen er således ikke relevant at vurdere nærmere.

4.1.4 Forstyrrelse og støj

Forstyrrelse og støj i anlægsfaser

I forbindelse med etablering af formidlings- og friluftsfaciliteter, stiforbindelser, arbejde på kabelanlæg mm (se afsnit 4.1.1) vil der potentielt ske kørsel med store maskiner samt larmende anlægsaktiviteter, der kan forårsage forstyrrelse og støj knyttet til anlægsfasen. Sådanne forstyrrelser kan potentielt påvirke forstyrrelsesfølsomme arter negativt, hvorfor påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil blive vurderet nærmere.

Forstyrrelse og støj i driftsfasen

Etablering af faciliteter til fremmelse af friluftsliv, rekreative aktiviteter samt adgang til områder indenfor fredningsområdet kan føre til øget brug af arealerne og dermed medføre en øget forstyrrelse fra menneskelig aktivitet i det fredede område.

Foruden understøttelse af etablering af formidlings- og friluftsfaciliteter, så rummer fredningsforslaget også bestemmelser, der skal sikre almenhedens adgang til området:

Almenhedens adgang

§ 5

Bortset fra de til enhver tid værende anlæg og bygninger til særlige formål, som er etableret i medfør af foranstående bestemmelser, og som efter deres karakter ikke bør være offentligt tilgængelige, er fredningsområdet åbent for almenhedens færdsel til fods med de nedennævnte begrænsninger og de begrænsninger, der følger af anden lovgivning end naturbeskyttelsesloven.

Stk. 2.

Almenheden har med de i stk. 1 nævnte begrænsninger ret til at cykle på de stier, der i plejeplanen er udlagt som "cykelstier", og til at ride på de stier, der i plejeplanen er udlagt som "ridestier".

Stk. 3.

I plejeplanen kan til beskyttelse af plante- og dyreliv fastsættes bestemmelser om, at færdsel forbydes i nærmere bestemte områder.

Stk. 4.

Hunde skal føres i snor og må ikke medføre gener for dyr, der afgræsser områder som led i naturplejen. Plejemyndigheden kan i en plejeplan muliggøre et hegnet område, hvor hunde kan færdes uden snor.

Øget menneskelig aktivitet kan føre til påvirkning af forstyrrelsesfølsomme arter, hvorfor påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil blive vurderet nærmere.

Vedr. støjpåvirkning af fugle

De væsentligste påvirkninger for fugle i forbindelse med støj, som angivet i (Dooling, 20006), er:

- > Opgivelse af yngleforsøg, herunder opgivelse af reder og unger
- > Nedsættelse af fitness grundet stress samt påvirkning af fouragering, søvn og andre aktiviteter.
- > Skade på hørelse
- > Nedsat evne til akustisk kommunikation

Fugle ses dog ofte fortsætte deres aktivitet upåagtet af selv meget høje støjniveauer og hvor der i første omgang ses en reaktion på en ny støjkilde, så lærer fuglene hurtigt at ignorere støjen og fortsætte deres aktiviteter. For trækfugle, der kun midlertidigt opholder sig i et område, er det dog sandsynligt, at disse ved for store forstyrrelser vil fortrække til andre egnede arealer i længere afstand fra projektområdet.

Undersøgelser har vist, at kommunikationen mellem fugle allerede er besværliggjort ved lavere støjniveauer. Det første tegn på at fugle påvirkes er, at de selv ændrer på tonelejet i deres kald og sang. Støjniveauer på under 50-60 dB(A) har dog ikke påviselig indflydelse på kommunikationen. Selvom velfunderet videnskabelig baggrund således mangler på området, er 60 dB(A) en almindeligt anvendt grænse for acceptabel støj i områder med følsomme fuglearter. Højere støjniveauer menes muligvis at kunne have en negativ indflydelse.

Kriteriet på 60 dB(A) bygger på en antagelse af, at fuglenes akustiske kommunikation bliver besværliggjort ved støjniveauer højere end, hvad man normalt finder i naturen. Når effekterne af støj på fugle bliver bedre forstået, er det sandsynligt, at en højere grænse for støj kan anvendes.

Chambers Group (Chambers Group, 2008) konkluderede således, at fugle har god ynglesucces i trafikstøj, der når langt over 85 dB(A). I nogle situationer og visse lande anvendes 85 dB(A) derfor som grænsen for et acceptabelt støjniveau for fugle. Der er kun foretaget få studier af, hvordan støj influerer på fuglearter. Hirvonen (Hirvonen, 2001) fandt, at støj over 56 dB(A) betød ringere ynglesucces for vadefugle nær en trafikeret vej, mens sangfugles ynglesucces imidlertid var uændret ved samme støjniveau. Andre undersøgelser af støj på hejre og flere arter rovfugle viser betydelig tolerance overfor støj. For eksempel havde fiskeørn uændret ynglesucces selv ved støj fra fly på 89-121 dB(A) (Trimper, et al., 1998). I forbindelse med opførelsen af en vindmøllepark i England blev det vurderet, at nedramning af fundamenter til havvindmøller kunne påvirke og udløse flugtrespons hos fugle i en afstand af 2 km fra ramningsområdet (DONG, 2006).

Det er således ikke muligt at fastlægge en konkret grænseværdi for støj for fugle, men ud fra litteraturstudier må et støjbidrag på 60 dB(A) som udgangspunkt vurderes at være en bedste bud på et acceptabelt støjniveau.

Påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil således blive vurderet nærmere.

4.1.5 Belysning

Anvendelse af kunstigt lys kan potentielt påvirke nataktive arter negativt ved enten at tiltrække eller afskrække disse fra specifikke områder.

Belysning i anlægsfase

I forbindelse med evt. etablering af faciliteter og anlæg, som der i fredningsforslaget er givet mulighed for, kan der – såfremt anlægsperioden ligger i årets mørkeste måneder – være behov for anvendelse af kunstigt lys på arbejdsområdet.

Det forudsættes, at brug af lys holdes på et minimum samt at evt. belysning rettes ind mod selve arbejdsområdet og således ikke medfører oplysning af arealer udenfor arbejdsområdet.

Belysning i driftsfasen

§ 3 (Basale faciliteter)

Der kan etableres belysning på bygningen, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, herunder arbejdsmiljø, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås.

§ 3, Stk. 3 (Faciliteter til naturformidling og friluftsmål)

Der kan etableres belysning i tilknytning til faciliteterne, hvis dette er nødvendigt af hensyn til tryghed, herunder arbejdsmiljø og redningshensyn, men denne skal begrænses og afskærmes mest muligt, så en påvirkning af naturværdierne undgås.

§ 6, Stk. 3 (Veje, stier, parkeringspladser og tekniske anlæg)

Belysning må i området alene etableres og opretholdes ved stiforbindelse fra Artillerivej til Islands Brygge Skole jf. § 6, stk. 2, samt om forment ved faciliteter jf. 2, stk. 3 og § 3, stk. 1 og 4.

Belysning nævnt i § 6, Stk. 3 eksisterer allerede i dag og der vil således ikke være tale om nyetablering heraf.

Forstyrrelser, støj og lys kan potentielt påvirke forstyrrelsesfølsomme arter negativt, hvorfor påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil blive vurderet nærmere.

Vedr. belysning og flagermus

Flagermus er nataktive dyr, der er tilpasset et liv i mørke. Kunstigt lys i de mørke timer påvirker flagermusene, hvad enten lyset falder på deres rasteområder, fødesøgningsområder eller de trækruter, de følger mellem raste- og fødesøgningsområder.

Nogle arter af flagermus undgår de oplyste steder, mens andre arter aktivt jager i nærheden af lyset (opportunist), da det tiltrækker insekter, som er flagermusenes byttedyr. Eksempelvis undgår vandflagermus og langøret flagermus lys. Begge arter følger ofte vandløb under transport eller jagt, og de flyver typisk lavt over vandoverfladen, så derfor kan lys placeret på tværs af et vandløb

påvirke deres adfærd og potentielt virke blokerende. Andre arter, som f.eks. sydflagermus og troldflagermus, jager insekter i lyset fra gadelygter.

Selv de lys-tolerante arter undgår dog oplyste steder, når de bevæger sig imellem rasteområder og fødesøgningsområder. Desuden ser alle arter af flagermus ud til at blive påvirket negativt af lys på deres rastelokaliteter (Voigt, et al., 2018), hvor kunstigt lys bl.a. kan bevirke, at deres udflyvning fra rasteområderne forsinkes i forhold til rasteområder uden kunstigt lys, at flagermusene søger helt væk fra rasteområdet eller at flagermusene fanges i rasteområdet, fordi de ikke tør forlade det, hvis alle udgange er oplyste (Bat Conservation Trust, 2024)

Da flagermusene reagerer så forskelligt på kunstigt lys, er det nødvendigt at forholde sig til, hvilke arter, der findes i et område, inden der vurderes på effekter af kunstigt lys.

EUROBATS, der er en europæisk instans, der beskytter og varetager flagermusinteresser samt samler flagermusforskere, har lavet et guidance-dokument, der opsummerer eksisterende viden om flagermus og effekter af kunstigt lys i deres omgivelser og kommer med anbefalinger til håndtering af lyssætning i områder med flagermus (Voigt, et al., 2018).

Nedenstående **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** lister forskellige flagermus-arters tolerance overfor kunstigt lys i forskellige situationer.

Tabel 4-1 Artsspecifik tolerance overfor kunstig lyspåvirkning i forskellige situationer. Tabellen er baseret på tabel i EUROBATS Guidancedokument

Art	Rasteområder, dag	Fødesøgning	Trækkende	Drik-kende	Overvint-ring
Sydflagermus	Intolerant	Opportunist	Intolerant	Intolerant	Intolerant
Dværgflagermus	Intolerant	Opportunist	Neutral/opportunist	Intolerant	Intolerant
Troldflagermus	Intolerant	Opportunist	Neutral/opportunist	Intolerant	Intolerant
Vandflagermus	Intolerant	Intolerant	Intolerant	Intolerant	Intolerant
Langøret flagermus	Intolerant	Intolerant	Intolerant	Intolerant	Intolerant
Skimmelflagermus	Intolerant	Neutral/opportunist	Manglende data	Intolerant	Intolerant
Brunflagermus	Intolerant	Neutral/opportunist	Manglende data	Intolerant	Intolerant

Lysspektrum og styrke

Typen af lys har betydning for, i hvor høj grad flagermus tiltrækkes eller undgår lyskilderne. Generelt reagerer flagermusene mere på lyset, jo kortere bølglængde det har (Müller, et al., 2009) og særligt lys i det blå spekter og ultraviolet lys ser ud til at have en stor effekt på flagermus, mens rødt og orange lys har den mindste effekt (Spoelstra, et al., 2017; Voigt, et al., 2018). Særligt lys i det blå spektrum samt UV-lys har stor tiltrækning på insekter – og tiltrækker dermed de opportunistiske flagermus, mens de lys-intolerante arter som f.eks. vandflagermus og langøret flagermus undgår lys i både spektret fra UV til blå, grønt og hvidt (koldt) LED-lys. Rødt lys har tilsyneladende ingen særlig effekt på flagermusenes adfærd, hverken de lys-intolerante eller de opportunistiske arter (Spoelstra, et al., 2017). Orange-rødt lys kan fås ved at anvende f.eks. lavtryks natriumlamper.

Også lysstyrken har betydning for, hvor meget flagermusene påvirkes. Både den tiltrækkende effekt for de opportunistiske arter og den afskrækkende virkning på de lys-intolerante stiger med øget lysstyrke. Generelt bør det tilstræbes at holde lysstyrken på det minimalt krævede niveau.

Nedenfor gives en sammenfatning af EUROBATS anbefalinger til lyssætning, der kan begrænse påvirkningen af flagermus mest muligt:

- > Lyskilderne anbringes så tæt ved jorden som muligt, så spredningen af lyset mindskes så meget som muligt. F.eks. på korte lygtepæle.
- > Spredning af lyset mindskes ved at anvende retningsbestemte lamper og/eller hætter eller skærme, der mindsker lysspild.
- > Lyset aktiveres af sensorer, så det kun tænder, når mennesker færdes på stierne.
- > UV-lys, blå, hvidt (koldt hvidt LED, der indeholder UV) og grønt lys bør undgås. Rødt lys påvirker flagermusene mindre end andet lys. F.eks. Monokromatisk lavtryksnatriumlamper eller LED med varmt lys (<2700 Kelvin) uden UV-lys og med bølglængder på >540 nm.
- > Lysstyrken holdes på så lavt niveau som muligt.

Påvirkningens indvirkning på bilag IV-arter vil således blive vurderet nærmere.

4.1.6 Afskæring af yngle- og rasteområder

Etablering af stier samt anlæg af formidlings- og friluftsfaciliteter kan potentielt medføre afskæring af yngle- og rasteområder for arter med tilknytning til fredningsområdet.

Uanset om sådanne afskæringer er midlertidige (i forbindelse med anlægsaktiviteter) eller permanente (i forbindelse med anlæg af stier, veje, fysiske faciliteter og lignende), så kan dette potentielt have betydning for opretholdelse af bestande af arter, der vandrer mellem adskilte yngle- og rasteområder.

Påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil således blive vurderet nærmere.

4.1.7 Risiko for individdrab

I forbindelse med anlægsarbejde relateret til fredningsforslagets enkelte delelementer, vil der potentielt være behov for kørsel med store maskiner, gravearbejde mm, hvilket potentielt kan føre til individdrab af beskyttede arter i området.

Påvirkningens indvirkning på Natura 2000-interesser og bilag IV-arter vil således blive vurderet nærmere.

4.1.8 Øvrige påvirkninger

Øvrige påvirkninger vurderes ikke at have et omfang eller karakter, der kan påvirke naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for nærliggende Natura 2000-områder, bilag IV-arter eller målsatte vandområder.

4.2 Relevans af påvirkninger

Ikke alle påvirkninger er relevante for alle habitatnaturtyper, arter eller vandområder, hvorfor der indledningsvist i nedenstående **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er foretaget en vurdering af hvilke påvirkninger, der er relevante for hvilke miljøemner ligesom der i kapitel **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er foretaget en indledende vurdering af, hvorvidt de enkelte naturtyper eller arter vurderes at blive påvirket af realiseringen af fredningsforslaget delelementer.

Tabel 4-2 *Oversigt over relevansens af forskellige påvirker for naturtyper, arter og målsatte vandområder*

	Habitat-naturtyper	Arter på udpegningsgrundlaget	Ynglefugle på udpegningsgrundlaget	Trækfugle på udpegningsgrundlaget	Bilag IV-arter	Målsatte vandområder
Arealinddragelse	Ikke relevant	Relevant	Ikke relevant	Relevant	Relevant	Ikke relevant
Fældning af træer	Ikke relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Ikke relevant
Afvanding	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant
Forstyrrelse og støj	Ikke relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Ikke relevant

Forstyrrelser i form af lys	Ikke relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Ikke relevant
Afskæring af yngle- og rastestområder	Ikke relevant	Relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant	Ikke relevant
Risiko for individdrab	Ikke relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Relevant	Ikke relevant

4.2.1 Påvirkning af målsatte vandområder

Som det fremgår af ovenstående **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**, så vurderes ingen af fredningsforslagets påvirkninger at medføre påvirkning af målsatte vandområder i eller nær fredningsområdet. Dette skyldes, at realisering af fredningsforslaget ikke medfører fysiske ændringer af målsatte vandområder ligesom der ikke i forbindelse med fredningsforslagets realisering vil ske emissioner eller udledninger af næringsstoffer, miljøskadelige forurenende stoffer, indvinding af grundvand eller lignende, der kan påvirke de biologiske kvalitetselementer af målsatte vandområder negativt eller medføre påvirkning af vandområdernes økologiske, kemiske og (for grundvand) kvantitative tilstand. En påvirkning af målsatte vandområder eller deres mulighed for fremtidig målopfyldelse kan dermed udelukkes.

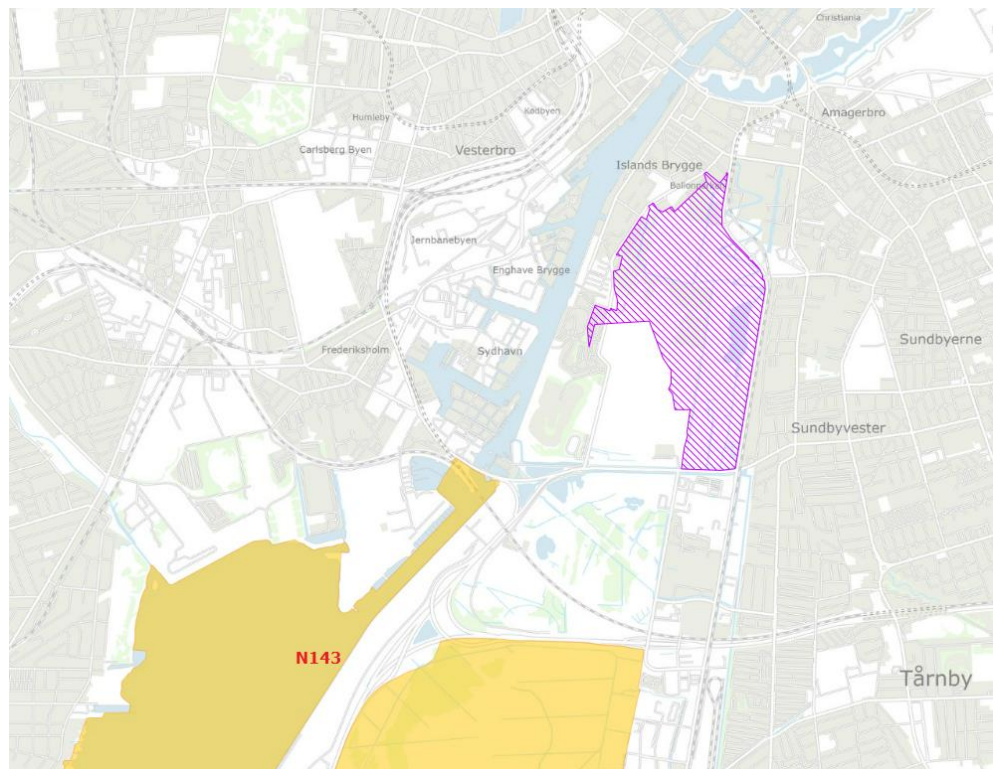
Der vil således ikke blive vurderet nærmere på forekomst af målsatte vandområder.

5 Eksisterende forhold

5.1 Natura 2000

Fredningsområdet er beliggende på Amager og ligger ca. 1,3 km øst for Natura 2000-område N143 (**Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**).

Der findes ingen andre Natura 2000-områder indenfor en afstand af ca. 5 km af projektområdet, hvorfor fredningsforslaget, pga. afstande til øvrige Natura 2000-områder samt fredningsforslagets mulige påvirkninger, vurderes ikke at kunne påvirke disse.

Figur 5-1 Placering af det fredede område i forhold til nærmeste Natura 2000-område N143. Den korteste afstand imellem den forslåede fredning og Natura 2000-området er ca. 1,3 km.

5.1.1 Natura 2000-område N143, Vestamager og havet syd for

Natura 2000-området Vestamager og havet syd for har et samlet areal på 6.207 ha, hvoraf 4.004 ha er hav og 123 ha er vandflade i søerne. Området er afgrænset som vist på kortet (se **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**). Området er udpeget som habitatområde nr. 127 Vestamager og havet syd for og fuglebeskyttelsesområde nr. 111 Vestamager og havet syd for. Store dele af landområdet er statsejede. Af de 2.058 ha statsejede arealer ejer Naturstyrelsen 1.990 ha. Området ligger i Tårnby, Dragør, København og Hvidovre Kommuner og

inden for vandområdedistrikt Sjælland. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets marin-baltiske region.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget for at beskytte de marine naturtyper sandbanke, lagune og bugt, samt på land naturtyperne strandeng og grå/grøn klit, samt levesteder for ynglefuglene klyde, havterne, dværgterne, almindelig ryle og trækfugle som troldand, skarv, bramgås og lille skallesluger.

Området rummer over 5 % af det samlede areal af strandeng inden for Natura 2000-områder i den kontinentale biogeografiske region.

Vestamager og havet syd for har international betydning som fuglelokalitet. Området rummer vigtige ynglelokaliteter og er desuden et vigtigt rasteområde for flere trækfugle. Fx er området en af Danmarks vigtigste lokaliteter for overvintrende lille skallesluger.

Sandbanker med vedvarende dække af lavvandet havvand findes udbredt i den østlige del af habitatområdet. På dele af kysten syd for Dragør samt ved Koføeds Enge og Vestpynten sker en sedimenttransport som danner strandholme og strandøer. Mellem disse opstår strandlaguner og strandsøer. Dette er en vedvarende proces. Denne konstante ændring af landskabet har betydning for terner, klyder og andre arter som yngler på småøerne, der er fri for rovdyr som f.eks. ræve og mink.

Landdelen af Natura 2000-området består af strandarealer på Sydamager med fri dynamik samt Vestamager, der er 1.856 ha inddæmmede fladvandsområde med strandeng, strandoverdrev og rørsump. Området er gennemskåret af flere kanaler og der findes flere søer spredt i området. Der findes også træbevoksede arealer og mindre skove på de inddæmmede arealer. Området er gammelt militærareal og har derfor udviklet sig stort set uberørt af rekreative interesser og kulturpåvirkninger. Det har bevirket, at lokaliteten tjener som refugium for arter, som ellers for manges vedkommende ville være helt eller delvis forsvundet fra denne del af landet.

Kalvebod Fælled indgår i en større fredning. Kystområdet inklusiv en del af havet omkring Sydamager er ligeledes fredet. Det meste af Natura 2000-området er omfattet af vildtreservatbekendtgørelse. Der er offentligt adgang, herunder adgang til fladefærdelse på store dele af området. Der er ikke adgang til ca. 400 ha ved Klydesø, der er udlagt som en lukket del af vildtreservatet, samt til forsvarets arealer på Aflandshage. På en del af Sydamager er der færdsel forbudt i fuglenes yngletid fra 1. april til 15. juli. Sejladsen i Kalveboderne samt brætsejlad på det meste af søterritoriet er også reguleret.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H127 fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**, mens udpegningsgrundlaget for F111 fremgår af **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

Tabel 5-1 Udpegningsgrundlaget for habitatområde H127. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper fra Habitatdirektivets bilag I og

II. * Angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype eller art (Miljøstyrelsen, 2021).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 127		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klitlavning (2190)	Kransnålalge-sø (3140)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	

Tabel 5-2 Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F111. (Y) angiver at der er tale om en ynglefugl, mens (T) angiver, at der er tale om en trækfugl (Miljøstyrelsen, 2021).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 111		
Fugle:	Skarv (T)	Rørdrum (Y)
	Knopsvane (T)	Bramgås (T)
	Knarand (T)	Skeand (T)
	Troidand (T)	Lille skallesluger (T)
	Stor skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	

Såfremt en påvirkning af arter og naturtyper i disse habitat- og fuglebeskyttelsesområder kan udelukkes, så vurderes en påvirkning af arter og naturtyper i habitat- og fuglebeskyttelsesområder på længere afstand også at kunne udelukkes.

Habitatnaturtyper

I nedenstående afsnit præsenteres de enkelte habitatnaturtyper fra udpegningsgrundlaget for H127 og deres evt. forekomst i eller nær projektområdet angives. I forbindelse med præsentation af de enkelte naturtyper foretages der, på baggrund af projektets mulige påvirkninger samt afstanden til projektområdet, en indledende screening for, hvorvidt naturtypen vurderes at kunne blive påvirket af projektet. Ligeledes vurderes naturtyper, der alene forekommer i længere afstand end 3 km fra projektområdet ikke at blive væsentlig påvirket af projektet. Dette skyldes, at projektet ikke vil medføre udledninger til vandmiljø og/eller atmosfæren, der vil kunne påvirke naturtyper i denne afstand ligesom naturtyperne ikke i sig selv vurderes sårbare overfor støj og forstyrrelse.

For en generel beskrivelse af de enkelte habitatnaturtyper og deres økologiske krav henvises til "Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer)" (Skov- og Naturstyrelsen & DMU, 2016).

Sandbanke

Der er samlet to områder med sandbanker på i alt 974 ha indenfor habitatområdet H127, hvilket gør sandbanke til den næstmest dominerende naturtype i

habitatområdet. Den største af disse to sandbanker udgør en bræmme et stykke ud for den sydøstvendte kyst på 0 til 3 meters dybde, mens der findes et mindre sandbankeareal øst for Avedøre Holme. Sandbankeområdet syd for Amager er præget af dynamiske strømrelaterede sandbarrer og kystparallelle revler. Naturtypen er ikke tilstandsvurderet (Miljøstyrelsen, 2021).

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen ligger ca. 6,0 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da fredningen ikke medfører udledninger eller emissioner eller andre former for påvirkninger, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Lagune*

Lagune er en prioriteret naturtype i habitatområde H127. Der er kortlagt en del større og mindre strandsøer i den marine kortlægning med et samlet areal på ca. 43 ha. De ligger helt eller delvist afskærmet fra havet af strandenge og klitter i den sydligste del af landområdet ved Sydvestpynten, Aflandshage og Dragør Sydstrand. Der er derudover i forbindelse med søkortlægningen kortlagt yderligere små strandsøer i strandengene samt større laguner bag dæmningen. Samlet er der kortlagt 13 småsøer under fem ha, hvoraf ingen er tilstandsvurderet. Derudover er fire søer større end 5 ha kortlagt som habitatnaturtypen, herunder Birkedam, Klydesø og Hejresø (Miljøstyrelsen, 2021).

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 4,3 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Bugt

Bugter og vige er med 1.903 ha den mest udbredte naturtype i habitatområde H127. Den er kortlagt ud for den sydvest-vendte kyst, fra kysten og ud til habitatområdets grænse samt i Kalveboderne. Da området er lavvandet, udgør det et meget væsentligt fourageringsområde for især rastende trækfugle. I NOVANA-overvågningen er blødbunden undersøgt for bundfauna i 2014. De mest udbredte arter var havbørsteorm, svovlorm, slamrørsorm, dyndsnegl og blåmuslinger.

Ålegræsset er stedvist undersøgt i 2016. Her blev registreret en sammenhængende dækning på ålegræs helt ud til habitatområdets grænse på 7,2 meters dybde. Forekomsten fortsatte ud til 8,1 meters dybde.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 6,3 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Enårig strandengsvegetation

Naturtypen er på udpegningsgrundlaget for H127, men vurderes ikke at forekomme indenfor habitatområdet. Da fredningsområdet ligger mere end 1,3 km fra nærmeste Natura 2000-område, så vurderes der ikke at være risiko for, at naturtypen skulle påvirkes, såfremt den på et senere tidspunkt skulle blive kortlagt indenfor Natura 2000-områdets afgrænsning. Dette skyldes dels afstanden fra Natura 2000-området til fredningsområdet samt at realisering af fredningsforslaget ikke vil medføre påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Strandeng

Med 1.362 ha er strandeng den mest udbredte naturtype i habitatområde H127. Lidt over halvdelen af arealet er i høj-god tilstand, men der dog på store dele af arealet med strandeng er registreret uhensigtsmæssig hydrologi i det de ligger indenfor dæmningen ved bl.a. Kalvebod Fælled, hvorfor de aldrig oversvømmes ligesom de afvandes af grøfter.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 1,9 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Grå/grøn klit*

Grå/grøn klit er en prioriteret naturtype i habitatområde H127. Naturtypen findes med langstrakte forekomster flere steder langs den ubeskyttede kyststrækning som en flad vold foran strandengen. Der er kortlagt 17 ha grå/grøn klit i habitatområdet, der alle er i moderat naturtilstand.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 8,2 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Klitlavning

Der er samlet kortlagt ca. 0,1ha klitlavning i mosaik med grå/grøn klit indenfor habitatområde H127. Hele arealet er i god naturtilstand.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 8,5 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Kransnålalge-sø

Der er samlet kortlagt ni småsøer af habitatnaturtypen kransnålalge-sø, hvoraf fire er i høj naturtilstand og resten er i god naturtilstand.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 3,5 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Kalkoverdrev*

Kalkoverdrev er en prioriteret naturtype i habitatområde H127. Der er i habitatområdet kortlagt en enkelt forekomst på ca. 3,7 ha beliggende ved Dragør Sydstrand. Der er tale om en mosaikforekomst med strandeng, hvor kalkoverdrev udgør ca. 90 % af arealet. Naturtilstanden er moderat.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 8,3 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Surt overdrev*

Surt overdrev er en prioriteret naturtype i habitatområde H127. Der er i habitatområdet kortlagt en enkelt forekomst på ca. 0,8 ha beliggende ved Dragør Sydstrand. Arealet er i god naturtilstand.

Nærmeste kortlagte forekomst af naturtypen findes ca. 8,2 km sydvest for fredningsområdet. Pga. afstanden til fredningsområdet og da realisering af fredningsforslaget ikke medfører påvirkninger, herunder udledninger og/eller emissioner, der kan påvirke naturtyper i denne afstand, så vil naturtypen ikke blive påvirket som følge heraf. Naturtypen vurderes således ikke nærmere.

Bilag II-arter

I nedenstående afsnit præsenteres arter fra udpegningsgrundlaget for H78. Eventuel forekomst af den enkelte art i eller nær projektområdet beskrives med udgangspunkt i data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2024), Naturbasen (Naturbasen.dk, 2024) og arter.dk (Arter.dk, 2024). Der er eftersøgt arter i en afstand op til ca. 5 km fra projektområdet. Der anvendes alene data fra perioden 2014-2024.

En generel beskrivelse af arterne er givet i basisanalysen for Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Skæv vindelsnegl

Skæv vindelsnegl lever på både tørre og fugtige steder. Arten er ca. 2 mm lang og kan forekomme i en række biotoper, fra fugtige enge, rigkær, starsumpe og strandvolde til mere tørre levesteder som overdrev, blandet løvskov, markhegn

og stengærder. Den findes især på kalkholdig eller kalkrig bund. Arten lever på visne blade nær jordoverfladen inde i tuer af græsser og star-arter samt i de små eller større lag af fugtige, visne blade, der fra tuerne strækker sig hen over terrænoverfladen. Skæv vindelsnegl havde indtil 2004 været fundet på i alt ca. 57 danske lokaliteter. I overvågningsperioden 2005-2007 og i 2012-2014 blev arten fundet på ca. 50 lokaliteter fordelt fra det østlige Jylland til Bornholm. I den endnu ikke afsluttede overvågningsperiode 2018-2020 er arten indtil videre fundet på 113 lokaliteter. Overvågningen viste, at skæv vindelsnegl er udbredt i det østlige Danmark i overensstemmelse med at arten er knyttet til levesteder med kalkholdig jordbund. Bestandstæthederne i de enkelte forekomster udviser stor variation.

Skæv vindelsnegl er ny på området's udpegningsgrundlag og er i 2019 fundet talrigt ved Dragør Sydstrand (ca. 8 km sydøst for fredningsområdet). Den er fundet på naturtypen strandeng (1330) i en bestand af rød svingel. Der er ingen ældre NOVANA-fund af arten i området. Det er på den baggrund ikke muligt at vurdere status for artens forekomst i området. Der vurderes dog ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst (Miljøstyrelsen, 2021).

Da arten sjældent eftersøges og dermed registreres, så kan det ikke udelukkes, at arten forekommer andre steder i eller udenfor habitatområdet også. Således kan en forekomst af arten indenfor fredningsområdet heller ikke udelukkes og påvirkning af arten vil blive vurderet nærmere.

Fugle

I nedenstående afsnit præsenteres fugle fra udpegningsgrundlaget for F111. Eventuel forekomst af den enkelte art i eller nær projektområdet beskrives med udgangspunkt i data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2024), Naturbasen (Naturbasen.dk, 2024) og arter.dk (Arter.dk, 2024). Der er eftersøgt arter i en afstand op til ca. 10 km fra projektområdet. Der anvendes alene data fra perioden 2014-2024.

En generel beskrivelse af arterne er givet i basisanalysen for Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Ynglefugle

Rørdrum

Rørdrum er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Rørdrum er tæt knyttet til lokaliteter med store vanddækkede rørskove ved søer, fjorde og vandløb. Arten er overvejende standfugl, men kan trække mod sydvest i forbindelse med strenge vintre. I begyndelsen af 1970'erne ynglede der 10-20 par i Danmark, men sidenhen er såvel ynglebestanden som udbredelsen øget markant. Ynglebestanden blev midt i 1990'erne opgjort til maksimalt 200 ynglepar, og bestanden har været stigende siden da. Rørdrum findes nu ynglende over hele Danmark. I NOVANA-programmet overvåges rørdrum af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor den indgår i områdernes udpegningsgrundlag. Rørdrum er senest overvåget i 2017 og 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 1 paukende fugl (ynglefugl) i Hejresøen. Ved den tidligere overvågning i 2017 blev der ikke registreret paukende fugle i området. Rørdrum er tidligere overvåget i området i 2013 og 2008 med hhv. 2 og 11 ynglefugle.

I området er der kortlagt 2 levesteder for rørdrum. For levestedet i Hejresøen er tilstanden beregnet til god mens tilstanden er beregnet til moderat i levestedet i den nordlige del af Kalvebod Fælle. Områdets 2 levesteder er tætte rørskov, der ikke er isoleret fra fastlandet, men har en høj vandstand, som yder en vis beskyttelse mod prædation fra rovdyr. Forskellen i tilstand skyldes primært størrelsen på rørskovsområdet, idet levestedet med moderat tilstand har en begrænset arealmæssig udstrækning.

Med et kortlagt levested, der tilgodeser artens ynglekrav, vurderes der at være basis for artens fortsatte ynglforekomst i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 2,8 km. Arten vil således blive vurderet nærmere.

Rørhøg

Rørhøg er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Rørhøg yngler primært i vådområder med veludviklede rørskov og fouragerer desuden ofte over dyrkede marker, enge og græsarealer. Den samlede danske ynglebestand blev i 1980'erne opgjort til ca. 600 ynglepar. Ynglebestanden er siden vokset en smule, og det vurderes at den danske ynglebestand er nogenlunde stabil. Arten er trækfugl og den danske bestand overvintrer i Middelhavsområdet og i Afrika syd for Sahara. Rørhøg er almindeligt forekommende i store dele af landet, hvor den kan finde egnede ynglelokaliteter. Der er næppe større trusler mod rørhøg herhjemme, og artens bestandsudvikling og udbredelse synes at være i en mindre fremgang. I NOVANA-programmet overvåges rørhøg af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Ynglforekomsten af rørhøg blev senest overvåget i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 2 ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde i hhv. det nordlige af Klydesø og på Aflandshage. Ved den tidligere overvågning i 2017, hvor der ikke blev registreret ynglepar i området.

I området er der kortlagt 4 levesteder for rørhøg. I 3 af disse er tilstanden beregnet til god-høj, mens den er moderat i den sidste. Den gode-høje tilstand skyldes primært, at der er større rørskovsarealer med tilstrækkelig høj vandstand til at yde en vis beskyttelse mod rovdyr. Den moderate tilstand skyldes primært, at det er en rørskov af begrænset arealmæssig udstrækning, der ikke er våd nok til at yde en sikker beskyttelse mod prædation fra rovdyr, og hvor der er en stor grad af menneskelig forstyrrelse. Menneskelig forstyrrelse er i forskellig grad et problem i områdets kortlagte levesteder.

Med flere større rørskovsarealer med høj vandstand, der yder beskyttelse mod rovdyr, vurderes der at være basis for artens fortsatte yngleforekomst i Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 2,7 km. Arten vil således blive vurderet nærmere.

Plettet rørvagtel

Plettet rørvagtel er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Plettet rørvagtel yngler i ferske sumpområder, hvor vanddybden ikke overstiger 30 cm. Arten synes at foretrække vandområdernes starzone, men er også registreret i ukultiverede engområder i ådale med tidvise oversvømmelser. Arten har altid haft en stærkt fluktuerende forekomst i Danmark, og der findes kun ganske få lokaliteter i landet med en fast årlig ynglebestand. Nogle år registreres kun ganske få ynglepar og i andre år i et væsentligt højere antal. I 2019 blev der i NOVANA-programmet konstateret en stor forekomst af plettet rørvagtel i Danmark. Arten er trækfugl, der overvintrer i Afrika og til dels i Indien. Den danske bestand suppleres med trækfugle fra Østeuropa, der i perioder med østenvind i april-maj og igen i juni-juli høres på velegnede lokaliteter i Danmark. Det vides dog ikke med sikkerhed om dette invasionsagtige supplement af østeuropæiske fugle resulterer i danske yngleforsøg. I NOVANA-programmet registreres plettet rørvagtel af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Yngleforekomsten af plettet rørvagtel blev senest overvåget i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 1 territoriehævdende fugl (ynglepar) i dette fuglebeskyttelsesområde, hvilket er på samme niveau som i 2004-2007. Plettet rørvagtel er ikke blevet registreret i området i de mellemliggende år, hvor den er blevet eftersøgt i 9 ud af 11 år. Den territoriehævdende fugl fra 2019 blev registreret i området nord for Klydesø inden for områdets lukkede fuglereservat.

I dette fuglebeskyttelsesområde er der kortlagt 2 levesteder for plettet rørvagtel, hvor tilstanden er beregnet til god. Den gode tilstand skyldes primært at der er tale om permanent sumpede områder uden væsentlig menneskelig forstyrrelse.

Der vurderes ikke at være aktuelle trusler mod en yngleforekomst af plettet rørvagtel i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 6,0 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Klyde

Klyde er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Klyden yngler hovedsageligt i kolonier primært langs lavvandede fjordkyster og i salte eller brakke kystlaguner, hvor der findes slikvader og åbne enge med kort vegetation. I sjældne tilfælde træffes den også ynglende på egnede lokaliteter ved ferskvand. Klyde findes udbredt over hele landet med undtagelse af Bornholm. Rederne placeres ofte på småøer, gerne hvor de er i sikkerhed for ræve og andre rovdyr. Arten er trækfugl, der overvintrer i Sydvesteuropa og i Vestafrika. Klyden blev totalfredet i Danmark i 1922, hvorefter bestanden var i fremgang igennem en lang årrække. De seneste år har den dog igen været i tilbagegang. I NOVANA-programmet overvåges klyde af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Endelig overvåges artens ynglebestand landsdækkende én gang i hver overvågningsperiode. Yngleforekomsten af klyde blev senest overvåget i 2019 og der er gennemført landsdækkende overvågning af alle de kolonirugende arter i hele landet i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 82 ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde. Dette er en stigning i forhold til den tidligere overvågning i 2017, hvor der blev registreret 42 ynglepar. Antallet af ynglepar fluktuerer over de seneste 15 år og med det største antal på 119 par i 2009. Klyde yngler på øerne i Klydesø og nogle år på øer i laguner på Sydama-ger. Det varierer fra år til år, hvordan kolonierne fordeler sig på lokaliteterne.

I området er der kortlagt 11 levesteder for klyde. I 5 af disse er tilstanden beregnet til god, og i 6 er den beregnet til moderat. Den gode tilstand skyldes, at de fleste af levestederne på trods af oversvømmelsesfare ligger isoleret fra fastlandet så rovdyr som fx ræv ikke kan nå derud, er uden menneskelig forstyrrelse og har en passende lav vegetation. Den moderate tilstand skyldes primært, at disse levesteder generelt ikke er isoleret fra fastlandets rovdyr og et par lokaliteter har en del menneskelig forstyrrelse.

Med fuglebeskyttelsesområdets mange, uforstyrrede lokaliteter, hvoraf flere er isoleret fra fastland, vurderes der ikke at være aktuelle trusler for artens fortsatte yngleforekomst i Natura 2000- området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 6,8 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Almindelig ryle

Almindelig ryle er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Almindelig ryle er som ynglefugl i Danmark repræsenteret af den underart, der ofte omtales som engryle. Arten yngler nu overvejende på kortgræssede strandenge. Tidligere ynglede den også udbredt på ferske enge. Ynglebestanden af almindelig ryle er i løbet af 1900-tallet gået tilbage, og den samlede danske ynglebestand i dag er formodentlig kun på omkring 140 ynglepar. Som andre almindelige ryler overvintrer også engrylen i Vesteuropa. Arten har gennem en længere årrække været i tilbagegang og forekommer nu kun regelmæssigt på enkelte store strandengsområder i Vestdanmark og på Læsø. Med Vejlerne og

Tipper-halvøen som de to klart vigtigste yngleområder, samt en lille bestand i Vadehavet og på Agger Tange. Den er derud over konstateret uregelmæssigt og med meget små isolerede og uregelmæssigt forekommende yngleforekomster andre steder. Det vurderes, at de største trusler mod ynglende almindelig ryle er prædation samt tab af ynglehabitat pga. dens krav til vegetationshøjde og hensigtsmæssig hydrologi. I NOVANA-programmet overvåges almindelig ryle af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Yngleforekomsten af almindelig ryle blev senest overvåget i 2018.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2018 blev der ikke registreret ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde. Ved overvågningen i 2016 blev der registreret 1 par. Almindelig ryle yngede med 2-4 ynglepar fra 2004-2007, men siden er der kun to gange registreret 1 ynglepar.

I området er der kortlagt 2 levesteder for almindelig ryle. Tilstanden er beregnet til god for dem begge. Den gode tilstand på levestederne skyldes, at der er forholdsvis gode vandstandsforhold, at vegetationshøjden på ynglelokaliteterne opfylder artens krav, samt at der er græsning på arealerne.

Der vurderes ikke at være aktuelle trusler mod en yngleforekomst af almindelig ryle i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 6,5 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Brushane

Brushane er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Brushane yngler på forholdsvis kortgræssede ferskere dele af strandene. Arten er trækfugl og overvintrer i Sydeuropa og Vestafrika. Arten er gået kraftigt tilbage gennem en længere årrække, og forekommer i dag kun i enkelte fuglebeskyttelsesområder hovedsageligt i Vest- og Nordjylland, hvor Tipper-halvøen i Ringkøbing Fjord i dag er kernelokaliteten for arten. Antallet af ynglepar af brushane er således faldet med 90-95 % over de seneste 30 år, og den samlede danske ynglebestand vurderes nu at være på ca. 50 ynglepar. De største trusler mod brushane er prædation samt tab af ynglehabitat pga. dens krav til vegetationshøjde og hydrologi. I NOVANA-programmet overvåges brushane af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Yngleforekomsten af brushane blev senest overvåget i 2018.

I forbindelse med gennemførelse af NOVANA-overvågningen i 2018 og 2019 blev der ikke registreret ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde. Brushane er kun registreret ynglende i området i 2016, hvor der blev registreret 4 ynglepar. Arten er ny på områdets udpegningsgrundlag, og er de seneste år NOVANA-overvåget i området i forbindelse med overvågningen af almindelig ryle.

I området er der kortlagt 2 levesteder for brushane. Tilstanden er beregnet til god for dem begge. Den gode tilstand skyldes, at levestederne har gode vandsandsforhold med veludviklede pander/loer, samt at den varierende vegetationshøjde på ynglelokaliteterne opfylder artens krav.

Der vurderes ikke at være trusler mod en yngleforekomst af brushane i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 3,8 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Dværgterne

Dværgterne er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Dværgterne yngler i Danmark i langt overvejende grad på åbne vegetationsløse og stenede strande. Dværgterne er trækfugl, som overvintrer langs Vestafrikas kyster. Dværgterne yngler oftest i kolonier, men træffes også solitært ynglende. Arten er udbredt langs kysterne over det meste af landet på nær Bornholm. Ynglebestanden af dværgterne har formentligt været stabil i antal siden 1980, mens antallet af ynglekolonier i samme periode er faldet betydeligt. Største trussel for den danske ynglebestand vurderes at især at være prædation fra rovdyr i ynglekolonierne samt bortskylning af reder i forbindelse med ekstreme højvander i yngletiden. Artens valg af ynglelokalitet på strande betyder også flere steder en væsentlig forstyrrelse fra menneskelig færdsel i yngletiden. I NOVANA-programmet overvåges dværgterne af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Endelig overvåges artens landsdækkende én gang i hver overvågningsperiode. Yngleforekomsten af dværgterne blev senest overvåget i 2017 og der er gennemført landsdækkende overvågning af alle de kolonirugende arter i hele landet i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 5 ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde. Antallet er på det samme niveau som ved den tidligere overvågning i 2017, hvor der blev registreret 4 ynglepar. Dværgterne yngler overordnet set stabilt i området, men antallet er ynglepar fluktuerer over de seneste 15 år med det største antal på 13 par registreret i 2006. Dværgterne ynglede i 2019 på øerne i Klydesøen.

I området er der kortlagt 12 levesteder for dværgterne. Tilstanden er beregnet til høj-god for 11 af disse og til ringe for 1. Den høje og gode tilstand skyldes primært at levestederne er uforstyrrede og levestederne med høj tilstand er primært beliggende på øer, hvor de er isoleret fra rovdyr som fx ræv. Den ringe tilstand skyldes primært en høj grad af menneskelig forstyrrelse.

Med fuglebeskyttelsesområdets uforstyrrede levesteder der tilgodeser artens krav til ynglelokaliteter, vurderes der ikke at være aktuelle trusler for artens fortsatte yngleforekomst i Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 6,8 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Splitterne

Splitterne er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Splitterne yngler i Danmark på oftest på mindre øer og holme med lavere vegetation, ofte i tilknytning til hættemågekolonier. Ynglebestanden af splitterne har siden slutningen af 1990'erne fluktueret en hel del med flest i midten af 2000'erne, siden da er ynglebestanden faldet en smule, men udviser store år til år variationer. Arten er trækfugl, som overvintrer langs Afrikas vestkyst. Splitterne har altid forekommet i få ofte store kolonier spredt over hele landet på nær Bornholm. De størres ynglebestande ses på Hirsholm, Hjarnø og Sprogø. Arten findes desuden i flere lidt mindre kolonier i Jylland, på Fyn og Sjælland. Arten er forsvundet fra de tidligere talstærke kolonier som fx Klægbanken i Ringkøbing Fjord, Langli i Vadehavet og Treskelbakkeholm i Mariagerfjord. Største trussel for den danske ynglebestand vurderes at være prædation fra rovdyr og konkurrence og prædation fra store måger. I NOVANA-programmet overvåges splitterne af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Endelig overvåges artens landsdækkende én gang i hver overvågningsperiode. Yngleforekomsten af splitterne blev senest overvåget i 2017 og der er gennemført landsdækkende overvågning af alle de kolonirugende arter i hele landet i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der ikke registreret ynglepar af splitterne i dette fuglebeskyttelsesområde. Arten er ny på områdets udpegningsgrundlag, og er ikke tidligere NOVANA-overvåget i området.

I området er der kortlagt 1 levested for splitterne. Tilstanden af levestedet er beregnet til moderat. Den moderate tilstand skyldes, at levestedet ikke ligger isoleret fra fastlandet så rovdyr som fx ræv har adgang.

På baggrund af data er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere eventuelle trusler for artens yngleforekomst i Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 7,4 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Fjordterne

Fjordterne er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Fjordterne yngler i kolonier på øer og holme langs kysten ofte i selskab med havterne eller hættemåge. Arten ses også ynglende på indlandslokaliteter, og også her ofte i selskab med hættemåge. Arten er trækfugl og overvintrer langs Vestafrikas kyster. Den danske bestand af fjordterne blev i slutningen af 1980'erne vurderet til ca. 1500 ynglepar, herefter gik bestanden gradvist

tilbage, og den samlede bestand vurderes nu til ca. 1/3 af bestanden i slutfirsene. De seneste år er der dog konstateret en svag fremgang i antallet af ynglepar. Største trussel for den danske ynglebestand vurderes at være prædation på ynglepladserne samt tilgroning af de rovdyrsfrie ynglepårer. I NOVANA-programmet overvåges fjordterne af Miljøstyrelsen nu hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder, hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Endelig overvåges artens landsdækkende én gang i hver overvågningsperiode. Yngleforekomsten af fjordterne blev senest overvåget i 2017 og der er gennemført landsdækkende overvågning af alle de kolonirugende arter i hele landet i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der ikke registreret ynglepar af fjordterne i dette fuglebeskyttelsesområde. Arten er ny på områdets udpegningsgrundlag, og er tidligere udelukkende NOVANA-overvåget i området i forbindelse med den landsdækkende overvågning i 2015. Ved denne overvågning blev fjordterne ikke registreret.

I området er der kortlagt 1 levested for fjordterne, hvor tilstanden er beregnet til moderat. Den moderate tilstand skyldes, at levestedet ikke ligger isoleret fra fastlandet, så rovdyr som fx ræv har adgang.

På baggrund af data er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere eventuelle trusler for artens yngleforekomst i Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 7,4 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Havterne

Havterne er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Havterne yngler i Danmark overvejende på små ubeboede øer og sandrevler med sparsom vegetation. Arten er trækfugl, som overvintrer i åbentvandsbæltet omkring Antarktis. Havternen er Danmarks almindeligst ynglende terneart og forekommer i kolonier spredt langs de danske kyster og fjorde undtagen på Bornholm. Den danske ynglebestand har både i antal og i udbredelse været for nedgående siden 1990'erne, og arten er forsvundet fra flere tidligere kendte ynglepårer. Største trussel for den danske ynglebestand vurderes at være prædation fra rovdyr på ynglepladserne samt bortskylning af reder i forbindelse med ekstreme højvander i yngletiden. I NOVANA-programmet overvåges havterne af Miljøstyrelsen hvert andet år i de fuglebeskyttelsesområder hvor arten indgår i de pågældende områders udpegningsgrundlag. Endelig overvåges artens landsdækkende én gang i hver overvågningsperiode. Yngleforekomsten af havterne blev senest overvåget i 2017 og der er gennemført landsdækkende overvågning af alle de kolonirugende arter i hele landet i 2019.

I forbindelse med gennemførelse af overvågningen i 2019 blev der registreret 9 ynglepar i dette fuglebeskyttelsesområde, hvilket er lavere end ved den tidligere

overvågning i 2017, hvor der blev registreret 25 ynglepar. Havterne yngler overordnet set stabilt i området, men antallet er ynglepar har været noget svingende over de seneste 15 år. Det største antal på 32 ynglepar er registreret i 2015. Havterne yngler årligt på øerne i Klydesø.

I området er der kortlagt 11 levesteder for havterne. Tilstanden af levestederne er beregnet til god for 7 levesteder, til moderat for 3 levesteder og til ringe for 1. Den gode tilstand skyldes, at områdets levesteder har en passende lav vegetation, at levestederne generelt er uforstyrrede og at flere af dem er beliggende på øer, hvor de er isoleret fra rovdyr som fx ræv. Også levestederne med moderat tilstand er uforstyrrede. Den ringe tilstand skyldes primært en høj grad af menneskelig forstyrrelse.

Med fuglebeskyttelsesområdets uforstyrrede levesteder, vurderes der ikke at være aktuelle trusler for artens fortsatte yngleforekomst i Natura 2000-området (Miljøstyrelsen, 2021).

Afstanden til nærmeste kortlagte levested er ca. 7,3 km. Påvirkninger i forbindelse med fredningsforslagets realisering vurderes ikke at kunne påvirke levesteder i så lang afstand og arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Mosehornugle

Mosehornugle er på udpegningsgrundlaget for F111 som ynglefugl.

Arten er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområdet, hvorfor der ikke foreligger yderligere data eller vurdering af arten (Miljøstyrelsen, 2021). Arten vil således ikke blive vurderet nærmere.

Trækfugle

Skarv

Skarv er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Skarv har tilsyneladende en forholdsvis lille og faldende forekomst som trækfugl i området. Skarver, som fouragerer i større dele af Øresund, overnatter bl.a. omkring Sydamerger. Der er i NOVANA-programmet ikke foretaget systematiske optællinger af disse overnattende fugle, hvorfor de reelle antal, der forekommer i Natura 2000-området, kan være markant større. Det er baggrunden for at bestanden trods meget svingende bestandstal, vurderes at være forholdsvis stabil på flere tusinde fugle. Områdets karakter med store åbne vandflader med en tilpas bestand af fisk og uforstyrrede rasteplasser vurderes umiddelbart at tilgode artens behov, og dermed vurderes der at være gode forudsætninger for artens fortsatte stabile forekomst som trækfugl i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Tidligere har overvintrende skarver i Danmark hovedsageligt rastet langs de danske kyst- og fjordområder, mens de nu også forekommer ved større søer. Det kan således ikke udelukkes, at arten kan forekomme i tilknytning til søer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Knopsvane

Knopsvane er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Arten er dog ikke til stede i F111 hverken i nationalt eller internationalt væsentligt antal, hvorfor der ikke forligger nærmere undersøgelser eller data for arten (Miljøstyrelsen, 2021).

Knopsvanen lever af vandplanter, som den afgræsser på lavt vand ligesom arten også æder græs, korn og andre planter langs søbredder og fjorde. Arten kan således potentielt raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Bramgås

Bramgås er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Resultatet af optællingerne i NOVANA-programmet viser en fluktuerende bestandstørrelse, men det overordnede billede er en bestand i fremgang. Områdets karakter med mange strandenge og store åbne vandflader tilgodeser generelt artens krav til føde, og dens krav om sikre og uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter. Der vurderes således ikke umiddelbart at være trusler for artens lokale forekomst af trækfugle (Miljøstyrelsen, 2021).

Bramgæs lever af plantemateriale som græs, korn og diverse urter. Arten kan udenfor yngletiden findes på lavvandede områder samt på marker og engarealer. Arten kan således potentielt raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Knarand

Knarand er på udpegningsgrundlaget for F111 trækfugl.

Knarand har en noget fluktuerende forekomst som trækfugl i dette område i overvågningsperioden 2011-2017, og det er ikke muligt med tilstrækkelig sikkerhed at udtale sig om bestandsdynamikken i området, men tallene fra NOVANA-overvågningen antyder en tilbagegang. Det maksimale antal fugle registreret i perioden er 171 i 2011. Områdets karakter med småøer og store lavvandede områder tilgodeser generelt artens krav til fourageringsområder, og dens krav til sikre og uforstyrrede rastelokaliteter. Der vurderes ikke at være væsentlige trusler for artens forekomst i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Knarand er en relativt fåtallig trækfugl i Danmark. Arten lever af vandplanter, frø og diverse smådyr, som den finder i lavvandede, næringsrige søer og moser, mens den også kan træffes i brakvandede laguner og småholme nær kysterne. Arten kan således potentielt raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Skeand

Skeand er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Området rummer, bortset fra enkelte udsving, en relativt stabil bestand af rastende skeænder. Det maksimale antal fugle talt i perioden 2011-2017 er 376 talt i 2017. Årsagen til udsvingene er ukendt. Områdets karakter med store lavvandede områder tilgodeser generelt artens krav til fourageringsområder, og dens krav til sikre og uforstyrrede rastelokaliteter. Der vurderes ikke at være væsentlige trusler for artens forekomst i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Arten lever af smådyr og plantefrø, som den filtrerer fra vandet via sit specialiserede næb. Arten er knyttet næringsrige søer og moser, hvorfor arten potentielt kan raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet. Påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil således blive vurderet nærmere.

Troldand

Troldand er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Området huser en betydelig bestand af trækkende troldænder. Det maksimale antal fugle talt i perioden 2004-2009 er 18.000, mens det tilsvarende tal fra perioden 2010-2017 er på 5.500 fugle. Det vurderes, at den rastende bestand i området er meget fluktuerende og at det ikke er muligt med sikkerhed at udtale sig om bestandsdynamikken i området. Troldand opholder sig hovedsageligt i større søer om dagen og flyver om natten til lavvandede områder, gerne med brakt vand. Her ernærer de sig af små snegle og muslinger. De store lavvandede havområder i området tilgodeser generelt artens krav til fourageringsområder og til sikre og uforstyrrede rastelokaliteter. Der vurderes derfor ikke at være lokale trusler mod en fortsat 1000-tallig bestand af trækkende troldænder i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Troldand lever især af bunddyr som snegle, muslinger og orme, mens den i sensommeren supplerer disse med frø fra vandplanter. Udenfor yngletiden kan arten træffes i større flokke på dagrastepladser i søer, ved lavvandede kyster og i havnebassiner. Arten kan således potentielt raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Lille skallesluger

Lille skallesluger er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Lille skallesluger forekommer med en nogenlunde stabil trækfuglebestand på nogle få hundrede fugle i dette Natura 2000-område. Fugle kan bl.a. ofte ses raste i og omkring Kalveboderne. Der vurderes ikke at være væsentlige trusler mod en trækkende bestand af arten i området (Miljøstyrelsen, 2021).

Lille skallesluger lever af fisk samt krebsdyr og insektlarver. Arten kan ofte findes ved lavvandede indlandskyster, i havne samt i søer, hvor den søger føde nær rørskovsområder. Arten kan således potentielt raste og fouragere på

egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Stor skallesluger

Stor skallesluger er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Stor skallesluger har tilsyneladende en relativt stabil trækfugleforekomst i området på få hundrede fugle. Der er kun gennemført et begrænset antal optællinger af arten i perioden november-marts, hvor arten normalt ifølge DCE forekommer i størst antal. På den baggrund vurderes det ikke muligt med tilstrækkelig sikkerhed at fastslå artens lokale bestandsdynamik. Områdets karakter med store lavvandede havområder tilgodeser generelt arten, og dens krav til sikre og uforstyrrede raste- og fourageringslokaliteter vurderes at være sikret via de eksisterende reservat- og fredningsbestemmelser (Miljøstyrelsen, 2021).

Stor skallesluger lever af fisk, især laksefisk. I vinterhalvåret kan arten findes ved søer og fjorde i hele landet. Arten kan således potentielt raste og fouragere på egnede arealer indenfor fredningsområdet, hvorfor påvirkning af arten i forbindelse med realisering af fredningsforslaget vil blive vurderet nærmere.

Fiskeørn

Fiskeørn er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Arten er dog ikke til stede i F111 hverken i nationalt eller internationalt væsentligt antal, hvorfor der ikke forligger nærmere undersøgelser eller data for arten (Miljøstyrelsen, 2021). Arten vurderes således ikke nærmere.

Vandrefalk

Vandrefalk er på udpegningsgrundlaget for F111 som trækfugl.

Arten er dog ikke til stede i F111 hverken i nationalt eller internationalt væsentligt antal, hvorfor der ikke forligger nærmere undersøgelser eller data for arten (Miljøstyrelsen, 2021). Arten vurderes således ikke nærmere.

5.2 Bilag IV-arter

I nedenstående afsnit præsenteres de bilag IV-arter, der er registreret i eller fredningsområdet.

Oversigten tager udgangspunkt i data fra Naturdata (Danmarks Miljøportal, 2024), Naturbasen (Naturbasen.dk, 2024) og arter.dk (Arter.dk, 2024). Der er eftersøgt fund af arter i en afstand op til ca. 10 km fra det samlede projektområde. Der er alene anvendt data fra perioden 2014-2024.

Der er for de enkelte bilag IV-arter givet en overordnet beskrivelse af artens udbredelse, habitatpræferencer og levevis. For uddybende beskrivelser af de enkelte arter henvises til "Arter 2012-2017" (Therkildsen, et al., 2020), "Arter 2015" (Søgaard, et al., 2016), "Forvaltningsplan for markfirben" (Ravn, 2015),

"Forvaltningsplan for flagermus" (Møller, et al., 2013), "Overvågning af arter 2004-2011" (Søgaard, et al., 2013), "Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV" (Søgaard & Asferg, 2007), "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (Kjær, et al., 2023) "Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Del 2 – Odder og flagermus" (Elmeros, et al., 2024) samt Dansk Pattedyratlas (Dansk Pattedyratlas, 2021) , der også danner grundlag som kilder for nedenstående beskrivelser.

5.2.1 Marsvin

Marsvin er Danmarks mest almindelige hvalart og kan findes langs stort set alle danske kyster om end den er sjældnen i Limfjorden og i Østersøen omkring Bornholm. Arten findes i minimum tre geografiske populationer: 1) det nordlige Kattegat, Skagerrak og Nordsøen, 2) de indre danske farvande og 3) Østersøen. Hvor Østersø-populationen betegnes som kritisk truet og hvor bestanden i de indre danske farvande har udvist en tendens til faldende populationsantal, så er Nordsø-populationen stor og stabil.

Arten er registreret ca. 8 km nord for fredningsområdet samt ca. 7 km syd herfor. Det kan ikke udelukkes, at artens udbredelse i området er større end hvad registreringer heraf indikerer. Støj i anlægsfasen kan potentielt forstyrre marsvin, der forekommer i den del af Øresund, der ligger i nærmest fredningsområdet, hvorfor arten vurderes nærmere.

5.2.2 Andre hvaler

Almindelig delfin er registreret ca. 7 km syd for fredningsområdet.

Forekomst af øvrige hvalarter i området, herunder almindelig delfin, vurderes alene at være af tilfældig karakter og da ingen af disse arter har faste yngle- eller rasteområder indenfor danske farvande, så vurderes de ikke at være relevante i forvaltningsmæssig sammenhæng. Arterne vurderes således ikke nærmere.

5.2.3 Odder

Odderen er udbredt i det meste af Jylland, og har etableret små bestande på Fyn og Sjælland. Dyret kræver forholdsvis uforstyrrede habitater med rent vand, meget og høj bredbevoksning og mange fisk. Odderen er territorial og hannen kan have et territorie i vandløb på mere end 10 km. Hunnerne har mindre leveområder end hannerne. Odderen bliver kønsmoden i en alder af to år og kan parre sig året rundt, men de fleste fødsler sker i sommer- og efterårsmånederne. Hunnen får ungerne i en hule gemt i brinken eller evt. en gammel rævegrav, og hun tager sig af sine unger i op til et år. Først efter to år parrer hun sig igen. Føden består af fisk, padder, invertebrater og fugle, afhængig af habitattypen.

Nærmeste registrering af arten ligger ca. 300 meter nordvest for fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024). Da odder dog ikke er kendt fra dette område af

Sjælland, så vurderes det sandsynligt, at der er tale om en fejlregistrering og at der i stedet har være tale om observation af mink. Odder vil således ikke blive behandlet nærmere.

5.2.4 Flagermus

Flagermus er altovervejende nataktive, og orienterer sig primært ved hjælp af ekkolokalisering eller sonar. Flagermus raster i dagtimerne i huller i bl.a. træer eller bygninger og overvintrer bl.a. i kældre eller fuglekasser, hvor det er muligt at tilpasse temperaturforholdene. Tilstedeværelsen af flagermus bestemmes i høj grad af fourageringsmulighederne i et område, hvor afstanden den enkelte art bevæger sig efter føde varierer fra art til art, men kan variere fra 1-12 km. Flagermus opholder sig særligt i skovene og ved søer, hvor der er mange insekter, og kan derfor opholde sig i hele landet, hvor disse forhold er opnået.

Vinterkvarteret skal være et sted hvor flagermusene er beskyttede mod fjender, uforstyrret og frostfrit, men med lave plusgrader. Mange arter kræver endvidere en høj luftfugtighed under vinterdvalen. Flagermusene vågner op nogle gange i løbet af vinteren, og det er også her parringerne kan foregå. Men hver gang en flagermus vågner op, tæres der meget på fedtreserverne. Der er derfor grænser for, hvor mange gange flagermusen kan tåle at vågne op, hvis den skal overleve vinteren. Derfor er det så vigtigt, at flagermusene ikke forstyrres under vinterdvalen.

Følgende flagermusarter er registreret forekommende indenfor 10 km af fredningsområdet:

- > Brunflagermus
- > Dværgflagermus
- > Trolldflagermus
- > Vandflagermus
- > Skimmelflagermus
- > Sydflagermus
- > Pipistrelflagermus
- > Langøret flagermus
- > Frynseflagermus

Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme flere arter af flagermus end hvad registreringerne antyder.

Da det ikke kan udelukkes, at der i forbindelse med fredningsforslagets aktiviteter fældes træer, så kan en påvirkning af yngle- og/eller rasteområder for flagermus ikke udelukkes og påvirkning heraf vil således blive vurderet nærmere. Ligeledes vil flagermus potentielt kunne påvirkes af forstyrrelse og støj samt ved anvendelse af lys.

5.2.5 Markfirben

Markfirben er vidt udbredt i Danmark og findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, klitter (særlig hvid klit) heder, overdrev, grusgrave, strandenge, strande, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirben kan i Danmark være aktive fra februar til november, men normalt er aktivitets-perioden fra april til medio oktober.

Arten er på Naturbasen registreret forekommende indenfor fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024), mens den på arter.dk er registreret dødfundet ca. 1,3 km vest for projektområdet (Arter.dk, 2024). Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, afskæring af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.6 Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er udbredt i det meste af landet, men dog kun fåtallig i Vestjylland og Vendsyssel og manglende på flere af øerne. I marts-april kommer dyrene frem fra deres vinterdvale og søger mod vandhullerne. Her sker parring og æglægning, hvor hunnen lægger 200-400 æg, som klækker i løbet af nogle uger. De bedst egnede ynglevandhuller er lysåbne, ikke næringsrige samt uden fisk og ænder. Efter yngleperioden søger stor vandsalamander på land, hvor de søger ly nær vandhullet (150-200 m) typisk i skov eller nær menneskelig bebyggelse. I oktober søger stor vandsalamander mod overvintringsstederne, som oftest er på land, men som sjældent også kan findes i vand. Arten er nataktivt, og føden består af orme, insekter, snegle, krebsdyr og haletudser.

Stor vandsalamander er registreret forekommende flere steder indenfor fredningsområdet (Arter.dk, 2024; Naturbasen.dk, 2024) ligesom området vurderes at indeholde flere egnede yngle- og rasteområder for arten (Amphi Consult, 2021). Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, ved fældning af træer og krat, afskæring af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.7 Springfrø

Springfrøen findes ikke i Jylland, kun på øerne, mod nord til Endelave og mod øst til Bornholm. Springfrøen er knyttet til løvskove, men kan også leve i åbne landskaber. Ynglevandhuller er typisk mergelgrave og vandingshuller, men kan i princippet være alle typer af vandsamlinger som opfylder artens krav til vegetation og dybde. Springfrøen har en stor evne til at sprede sig i landskabet og kolonisere nye eller restaurerede vandhuller. Fra Danmark kendes eksempler på kolonisering af vandhuller over afstande på op til 2 km fra udgangspunktet.

Springfrø er registreret med en enkelt observation ca. 5,6 km syd for projektområdet. Arten er ikke i forbindelse med paddeundersøgelser fundet indenfor fredningsområdet i hverken 2021 eller 2022 (Amphi Consult, 2021; Niras, 2022), men da arten har stor evne til at sprede sig og kolonisere nye områder, så kan det ikke udelukkes, at arten er mere udbredt i området og således også

forekommer indenfor eller nær fredningsområdet, der vurderes at rumme egnede yngle- og/eller rasteområder for arten. Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, afskæring af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.8 Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er almindelig og forekommer i det meste af landet med undtagelse af Bornholm samt en række mindre øer. Arten yngler i meget forskelligartede vandhuller beliggende på enge, i moser, haver og skov. Arten kan yngle i vand med lav pH. Hunnen lægger 500-3.000 æg i april. Haletudserne forvandles og går på land i slutningen af juni. De unge frøer holder sig tæt på ynglevandhullet, hvor de fouragerer. De voksne frøer er mindre knyttede til ynglevandhullet. I november går frøerne til deres overvintringsområder, som oftest findes på land i det øverste jord- og bladlag, hvor temperaturen sjældent når under frysepunktet.

Spidssnudet frø er registreret forekommende flere steder indenfor fredningsområdet (Arter.dk, 2024; Naturbasen.dk, 2024) ligesom området vurderes at indeholde flere egnede yngle- og rasteområder for arten (Amphi Consult, 2021). Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, afskæring af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.9 Grønbroget tudse

Grønbroget tudse mangler helt i Jylland, men findes på de større øer og mange af de mindre. Arten er pionerart og forekommer i dag i forskellige typer vandhuller med sparsom vegetation, især nær kysten. Foruden sådanne naturprægede levesteder forekommer arten også i stærkt kulturpåvirkede landskabstyper, herunder i bymæssig sammenhæng. Grønbroget tudse kan kolonisere nye yngleområder i en afstand af 4 km omkring et eksisterende yngleområde, og er meget fleksibel med hensyn til at kolonisere nye ynglesteder, når gamle forsvinder. Det er generelt for grønbroget tudse, at den opsøger de levesteder, hvor den er mest muligt fri for konkurrenter og prædatorer. Arten opholder sig i alle livsstadier på steder, der er så bare og vegetationsløse som muligt. Et eksempel er, at den gerne yngler i markoversvømmelser.

Nærmeste registrering af arten ligger ca. 1,5 km nordøst for fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024), mens der også findes observationer af arten ca. 2,7 km syd herfor (Arter.dk, 2024). Arten har tidligere været at finde indenfor Amager Fælled, men vurderes at være forsvundet fra området og er således ikke fundet i forbindelse med paddeundersøgelser i hverken 2021 eller 2022 (Amphi Consult, 2021; Niras, 2022) ligesom det vurderes tvivlsomt, hvorvidt området pga. tætte bevoksninger af krat og græs er egnet for arten. Da arten dog har stor evne til at sprede sig og kolonisere nye områder, så kan det ikke med sikkerhed udelukkes, at arten vil kunne findes nærmere eller endda indenfor fredningsområdet. Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, afskæring

af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.10 Strandtudse

Strandtudsen findes i Danmark primært i klitheden langs vestkysten, på strandengene ved Limfjorden, langs fjorde og kyster i de indre danske kystlinjer samt langs kysterne af Bornholm. Strandtudsen benytter sig af ynglevandhuller, der er fri for bevoksning. Arten foretrækker lysåbne, temporære vandhuller, hvor ynglen hurtigt kan udvikles. Pga. habitatkravet, hvor yngleområderne risikerer at tørre ud, samt kravet om solåbnehed, så svinger artens ynglesucces meget fra år til år. Arten raster i åbne områder med ingen eller kun meget lav vegetation og især for nyforvandlede unger så er det væsentligt med fourageringsområder i umiddelbar tilknytning til yngleområdet.

Arten er registreret dødfundet ca. 7,0 km syd for projektområdet (Arter.dk, 2024). Arten har tidligere været at finde indenfor Amager Fælled, men vurderes at være forsvundet fra området (Amphi Consult, 2021). Det kan dog ikke med sikkerhed udelukkes at arten vil kunne findes nærmere eller endda indenfor fredningsområdet. Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, afskæring af yngle- og rasteområder samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.11 Grøn mosaikguldsmed

Grøn mosaikguldsmed findes spredt i det meste af landet, men er særlig talrig i Nordsjælland og Midtjylland. Arten bliver op til 75 mm lang, som hovedsageligt tilknyttet vandhuller med forekomst af planten krebseklo. Artens relation til planten er ikke endegyldig afklaret, men det formodes at skyldes, at krebseklo er indikator for rent vand med stor mangfoldig af smådyrsfauna ligesom planten formodentlig yder larven beskyttelse mod prædation fra fisk.

Nærmeste registrering af arten ligger ca. 6,7 km nordvest for fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024). Det kan ikke udelukkes at arten vil kunne findes nærmere eller endda indenfor fredningsområdet og arten således vil kunne påvirkes såfremt realisering af fredningsforslaget vil medføre inddragelse af artens levesteder. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.12 Natlyssværmer

Natlyssværmer, der tilhører familien af aftensværmere (*Sphingidae*), findes i Danmark primært i den sydøstlige del af landet, hvor den må antages af have et antal levedygtige bestande, mens der er gjort spredte fund på Fyn og Sjælland samt et enkelt fund i Jylland. Størrelsen af den danske bestand er ikke kendt, men der er ingen tvivl om, at arten er i fremgang og, at udbredelsesområdet dermed vil øges i de kommende år. Natlyssværmer er tilknyttet tørre biotoper som ruderater, sandede brakmarker og sandede, udyrkede arealer, skovrydninger og skovrande, men findes også på mere fugtige biotoper som fx staudebræmmer langs vandløb og grøfter samt på lysåbne arealer på fugtig,

næringsrig lerjord. I Danmark har arten dog primært koloniseret tørre biotoper, der ofte er karakteriseret ved at være udsat for en vis grad menneskelig forstyrrelse, men den letgenkendelige larve er i mange tilfælde også fundet i villahaver.

Arten er ikke registreret forekommende indenfor 10 km af projektområdet. Da arten dog har en sporadisk udbredelse i Danmark, kan det ikke udelukkes, at arten kan forekomme på egnede levesteder i eller nær projektområdet. Arten vurderes potentielt at kunne blive påvirket af arealinddragelse, forstyrrelse i form af lys samt i forbindelse med risiko for individdrab. Arten vil således blive vurderet nærmere.

5.2.13 Europæisk sumpskildpadde

Arten er registreret ca. 2,5 km nord for fredningsområdet. Forekomsten vurderes at stamme fra ulovlig udsætning af arten og repræsenterer således ikke en vild eller hjemmehørende bestand af arten, hvorfor arten ikke vurderes nærmere.

5.2.14 Øvrige bilag IV-arter

Øvrige bilag IV-arter vurderes ikke at være relevante, da projektområdet enten ikke indeholder egnede levesteder herfor, eller da alle kendte forekomster af arterne forekommer i så lang afstand fra det samlede projektområde (>15 km), at det vurderes, at disse arter ikke vil blive påvirket i forbindelse med projektet. Øvrige bilag IV-arter vil derfor ikke blive behandlet nærmere i denne vurdering, se også bilag A.

6 Vurdering af påvirkninger

6.1 Projektets potentielle påvirkninger

I kapitel **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er de relevante påvirkninger af fredningsforslagets enkelte delelementer gennemgået.

Relevante påvirkninger af den enkelte art eller naturtype på udpegningsgrundlaget for nærliggende habitat- og fuglebeskyttelsesområder er gennemgået i Afsnit 6.2, mens relevante påvirkning af bilag IV-arter er gennemgået i Afsnit 6.3.

6.2 Vurdering af påvirkninger af Natura 2000

På baggrund af den indledende screening i kapitel 5 er der nedenfor foretaget en vurdering af de potentielle påvirkningers væsentlighed for de enkelte elementer på udpegningsgrundlaget for nærliggende Natura 2000-områder.

I vurderingen af påvirkninger af habitatområder er der startet med at se på mulige konsekvenser for de habitatnaturområder, der vil blive udsat for den største påvirkning og konkluderes det, at der ingen negativ påvirkning er, vil der ikke vurderes yderligere på mere fjerntliggende områder.

6.2.1 Påvirkning af habitatnatur

Da fredningsforslaget ikke resulterer i arealinddragelse indenfor Natura 2000-området, udledning eller emission af næringsstoffer, miljøskadelige forurenende stoffer eller andre former for påvirkninger, der kan påvirke naturområder i afstand fra fredningsområdet, så kan en væsentlig påvirkning af habitatnaturtyper som følge af fredningsforslaget udelukkes.

6.2.2 Påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget

Arter på udpegningsgrundlaget for nærliggende habitatområder kan potentielt blive påvirket som følge af følgende påvirkninger i forbindelse med realisering af fredningsforslaget:

- > Arealinddragelse
- > Fældning af træer og krat
- > Forstyrrelse og støj
- > Forstyrrelse i form af lys
- > Afskæring af yngle- og rasteområder
- > Risiko for individdrab

Øvrige påvirkninger vurderes ikke at være af et omfang eller karakter, der kan påvirke arter på udpegningsgrundlaget for nærliggende Natura 2000-områder, deres bevaringsstatus eller områderne økologiske integritet væsentligt.

Ikke alle af ovenstående projektpåvirkninger er relevante for alle arter, hvorfor der i nedenstående tabel er gennemført en indledende screening for, hvorvidt påvirkningen vurderes relevant for den enkelte art.

Tabel 6-1 Påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget for H127.

	Arealinddragelse	Fældning af træer og krat	Forstyrrelser og støj	Forstyrrelse i form af lys	Afskæring af yngle- og rasteområder	Risiko for individdrab
Skæv vindelsnegl	x	-	-	-	-	x

Som det fremgår af ovenstående tabel, så vurderes skæv vindelsnegl ikke at være sårbare overfor påvirkninger i form af forstyrrelse, støj eller lys ligesom arten ikke er knyttet til træ eller kratbevoksede arealer. Arten vurderes heller ikke sårbare overfor afskæring af yngle- og rasteområder. Dette skyldes, at skæv vindelsnegl ikke mellem særskilte yngle- og rasteområder, hvorfor der ikke i forbindelse med fredningsforslagets realisering kan ske afskæring heraf.

Arten vil således alene blive vurderet for påvirkninger i form af arealinddragelse samt risiko for individdrab.

Skæv vindelsnegl

Da fredningsforslaget ikke medfører påvirkning af arealer indenfor Natura 2000-området, så kan en påvirkning af arten i H127 udelukkes. Pga. afstand til fra fredningsområdet til Natura 2000-område N143 (> 1,3 km), så vurderes en evt. forekomst af arten indenfor fredningsområdet ikke at hænge sammen med bestande af arten indenfor habitatområde H127. Dette skyldes artens meget ringe størrelse (ca. 2 mm) og at arten normalt ikke vandrer eller spredes langt fra dens eksisterende levesteder.

En evt. påvirkning af arten indenfor fredningsområdet, f.eks. arealinddragelse i forbindelse med etablering af formidlingsfaciliteter, vil således være uden betydning for artens tilstedeværelse indenfor Natura 2000-område N143 og en væsentlig påvirkning af arten og Natura 2000-områdets økologiske integritet i forbindelse med fredningsforslagets realisering kan dermed udelukkes.

6.2.3 Påvirkning af fugle

Fugle på udpegningsgrundlaget for nærliggende fuglebeskyttelsesområder vurderes at kunne blive påvirket som følge af følgende påvirkninger:

Tabel 6-2 Påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for F111.

	Arealinddragelse	Fældning af træer og krat	Forstyrrelser og støj	Forstyrrelse i form af lys	Forstyrrelse i form af områder	Afskæring af yngle- og raste-områder	Risiko for individdrab
Ynglefugle	-	-	x	-	-	-	-
Trækfugle	x	x	x	-	-	-	-

Da fugle er i stand til at flyve, så vil realisering af fredningsforslaget ikke medføre risiko for afskæring mellem arternes yngle- og raste områder, hvorfor en væsentlig påvirkning som følge heraf direkte kan udelukkes. Tilsvarende vurderes der ikke at være risiko for individdrab som følge af fredningsforslagets realisering, da arterne alle er meget mobile og dermed i stand til at flytte sig. Ingen af fuglene på udpegningsgrundlaget er nataktive, hvorfor belysning indenfor fredningsområdet ikke vurderes at medføre påvirkning af arterne.

Da fredningsforslaget ikke medfører anlægsaktiviteter indenfor selve Natura 2000-området, så kan en inddragelse af levesteder for ynglefugle, herunder forekomst af redetræer eller krat, udelukkes, hvorfor der for ynglefugle ikke vurderes yderligere på disse påvirkninger.

Da trækfugle på udpegningsgrundlaget også kan raste i tilknytning til arealer udenfor Natura 2000-området, så vil der for disse blive vurderet på denne påvirkning.

Ynglefugle

Pga. afstanden til nærmeste kortlagte levesteder for ynglefuglene plettet rørvagtel, klyde, almindelig ryle, brushane, dværgterne, splitterne, fjordterne og havterne, så vurderes der ikke at være risiko for, at disse forstyrres i deres yngletid.

Rørdrum og rørhøg har begge kortlagte levesteder hhv. 2,8 og 2,7 km fra fredningsområdet. Der er således betydelig afstand mellem fredningsområdet og nærmeste kortlagte levested for disse arter, hvorfor evt. forstyrrelser forbundet med fredningsforslagets realisering vil være aftaget betydeligt og derfor ikke vurderes at være af et omfang, der vil kunne påvirke hverken rørdrum eller rørhøg væsentlig. Yderligere, så er afstanden til arternes kortlagte levesteder fra de delarealer indenfor fredningsområdet, hvor fredningsforslaget angiver mulighed for etablering af faciliteter for naturformidling og friluftsliv (delområde A) eller

udvidelse af kolonihaver, mere end 4,0 km, hvilket vil reducere evt. støj, lyspåvirkning og forstyrrelse yderligere.

En påvirkning af arterne i deres yngleområder i forbindelse med forstyrrelse, støj og lys kan således udelukkes.

Skulle nogle af arterne træffes fouragerende udenfor Natura 2000-området, i eller nær fredningsområdet, så vurderes evt. forstyrrelser i forbindelse med fredningsforslagets realisering ikke at udgøre en væsentlig påvirkning heraf. Dette skyldes, at forstyrrelser, støj og brug af lys i forbindelse med evt. delelementernes anlægsarbejde alene er af midlertidig karakter, mens der i driftsfasen vil være tale om forstyrrelse, støj og lys i tilknytning til de rekreative aktiviteter og arealer i området. Evt. forstyrrelser knyttet til disse aktiviteter vil alene være af lokal karakter, der ikke vurderes at kunne påvirke arter i længere afstand fra fredningsområdet. Yderligere foregår der allerede i dag rekreative aktiviteter i området ligesom dele af området allerede i dag driftes med maskiner.

Skulle fouragerende rørdrum, rørhøg eller andre ynglefugle på udpegningsgrundlaget for F111 føle sig forstyrret i forbindelse med aktiviteter, støj eller lys under anlægs- eller driftsfasen, så vurderes det, at disse vil kunne fortrække til andre steder på Amager, enten indenfor eller udenfor fuglebeskyttelsesområde F111, uden at dette går ud over artens forekomst i området som helhed. Således vurderes en væsentlig påvirkning af disse ynglefugle at kunne udelukkes.

Trækfugle

Det kan ikke udelukkes, at en række trækfugle på udpegningsgrundlaget for F111 kan raste og/eller fouragere på arealer indenfor fredningsområdet.

Skulle trækfugle på udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde træffes fouragerende i eller nær fredningsområdet området, så vurderes evt. forstyrrelser i forbindelse med fredningsforslagets realisering ikke at medføre en væsentlig påvirkning af disse arter. Dette skyldes, at evt. forstyrrelser i anlægsarbejdet alene er af midlertidig karakter, mens forstyrrelse, støj og lys forbundet med rekreative aktiviteter og arealer under driftsfasen alene vil være af lokal karakter. Yderligere foregår der allerede i dag rekreative aktiviteter i området ligesom dele af området allerede i dag driftes med maskiner.

Skulle trækfugle på udpegningsgrundlaget for F111 føle sig forstyrret i forbindelse med aktiviteter, støj eller lys under anlægs- eller driftsfasen, så vurderes det, at disse vil kunne fortrække til andre steder på Amager, enten indenfor eller udenfor fuglebeskyttelsesområde F111, uden at dette går ud over artens forekomst i området som helhed. Tilsvarende vurderes arealinddragelse i forbindelse med konkrete anlægselementer heller ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af disse arter, da der både indenfor som udenfor Natura 2000-området vurderes at være rigeligt med egnede rasteområder for arterne, således at trækfugle på udpegningsgrundlaget for F111 vil kunne opsøge andre egnede arealer at raste og fouragere på. Således vurderes en væsentlig påvirkning af trækfugle som følge af både forstyrrelser og arealinddragelse indenfor fredningsområdet at kunne udelukkes.

6.3 Vurdering af påvirkninger af bilag IV-arter

På baggrund af den indledende screening i afsnit 6.1, så vurderes bilag IV-arter i og nær projektområdet potentielt at kunne påvirkes af følgende projektpåvirkninger:

- > Arealinddragelse
- > Fældning af træer og krat
- > Forstyrrelser og støj
- > Forstyrrelse i form af lys
- > Afskæring af yngle- og rasteområder samt
- > Individdrab

Ikke alle af ovenstående projektpåvirkninger er relevante for alle bilag IV-arter, hvorfor der i nedenstående tabel er gennemført en indledende screening for, hvorvidt påvirkningen vurderes relevant for den enkelte art

Tabel 6-3 Oversigt over mulige påvirkning er bilag IV-arter.

	Arealinddragelse	Fældning af træer og krat	Forstyrrelse og støj	Forstyrrelse i form af lys	Afskæring af yngle- og rasteområder	Risiko for individdrab
Marsvin	-	-	x	-	-	-
Flagermus	x	x	x	x	-	-
Markfirben	x	-	-	-	x	x
Stor vand-salamander	x	x	-	-	x	x
Springfrø	x	x	-	-	x	x
Spidssnudet frø	x	x	-	-	x	x
Grønbroget tudse	x	-	-	-	x	x
Strandtudse	x	-	-	-	x	x
Grøn mosaik-guldsmed	x	-	-	-	-	-

Natlyssværmer	x	-	-	x	-	x
---------------	---	---	---	---	---	---

Som det fremgår af ovenstående tabel, så vurderes marsvin ikke at være sårbar overfor arealinddragelse, hvilket skyldes at arten er knyttet til marine habitater, der ikke påvirkes i forbindelse med fredningsforslagets realisering.

Tilsvarende vurderes hverken marsvin, markfirben, grønbroget tudse, strandstuds, grøn mosaikguldsmed eller natlyssværmer at være sårbare overfor fældning af træer og krat, da arterne er knyttet til enten marine eller lysåbne levesteder.

Bilag IV-padder, markfirben, grøn mosaikguldsmed og natlyssværmer vurderes ikke at være sårbare overfor forstyrrelse, støj eller brug af lys, hvorfor disse påvirkninger ikke vurderes nærmere for disse arter.

Hverken marsvin flagermus, grøn mosaikguldsmed og natlyssværmer vurderes sårbare overfor afskæring af yngle- og rasteområder, da disse arter enten er knyttet til habitater, hvor der ikke sker påvirkning, eller fordi de kan flyve og dermed ikke risikerer afskæring mellem sådanne områder.

Ligeledes vurderes realisering af fredningsforslaget ikke at indebære aktiviteter, der kan medføre risiko for individdrab af marsvin, flagermus eller grøn mosaikguldsmed.

6.3.1 Marsvin

Marsvin vurderes potentielt at kunne påvirkes af støj i forbindelse med fredningsforslagets realisering.

Støj i anlægsfasen kan potentielt forstyrre marsvin, der forekommer i den del af Øresund (Inderhavnen), der ligger i nærmest projektområdet. Afstand fra de delområder indenfor fredningsområdet, hvor der potentielt kan ske anlægsarbejde, til nærmeste kystvandsområde er dog mere end 300 m, og på denne afstand vurderes støjen at være faldet betydeligt. Anlægsarbejdet er desuden alene af midlertidig karakter og består hovedsageligt af kørsel med store maskiner, mens der ikke i forbindelse med anlægsarbejde for faciliteter tilladt gennem fredningsforslaget vil ske vibrering af spuns, boring af sekantpæle eller ramning.

Da der ikke vurderes at forekomme yngleområder for marsvin i umiddelbar nærhed af projektområdet, så vurderes projektet ikke at medføre forstyrrelse af disse arter i deres yngletid.

En påvirkning af den økologiske funktionalitet for marsvin kan således udelukkes.

6.3.2 Flagermus

Der er registreret forekomst af ni forskellige arter af flagermus indenfor eller nær fredningsområdet:

- > Brunflagermus
- > Dværgflagermus
- > Troldflagermus
- > Vandflagermus
- > Skimmelflagermus
- > Sydflagermus
- > Pipistrelflagermus
- > Langøret flagermus
- > Frynseflagermus

Ligesom det ikke kan udelukkes at flere arter kan træffes i området.

Flagermus kan potentielt være sårbare overfor øget forstyrrelse i deres leveområder ligesom arterne potentielt kan blive indirekte påvirket, hvis realisering af fredningsforslaget vil påvirke fødegrundlaget i området.

Flagermus er først aktive efter solnedgang og de søger tilbage til rastelokaliteterne i god tid inden solopgang. Da anlægsarbejderne samt den efterfølgende rekreative anvendelse af området primært vil foregå i dagtimerne, så vurderes disse at være uden betydning for flagermus.

Yderligere vurderes det, at etablering af de enkelte delelementer rummet af fredningsforslaget vil kunne ske uden negativ påvirkning af yngle- og rasteområder for flagermus. Dette begrundes med, at delområde A ikke i dag rummer træer eller bygninger, der er vurderet at være egnet for flagermus, mens øvrige faciliteter og elementer, f.eks. skilte og grillpladser, vil kunne placeres således, at de ikke kommer i konflikt med sådanne områder.

Brug af lys kan potentielt påvirke forekomst af flagermus negativt, men det vurderes, at belysning i området kan etableres på måder, hvor lyspåvirkning af udenomsarealer vil være minimal ligesom der kan anvendes pærer med lysspektrum, der ikke vurderes at påvirke flagermus negativt.

6.3.3 Markfirben

Markfirben er registreret indenfor fredningsområdet og vil derfor potentielt kunne påvirkes af én eller flere af fredningsforslagets delelementer.

Da der ikke i forbindelse med fredningsforslagets realisering sker påvirkning af overdrev, sydvendte skrænter eller lignende områder, der kan fungere som yngleområde for markfirben, så kan en påvirkning af artens yngleområder udelukkes.

Tilsvarende vurderes etablering af fredningsforslagets enkelte delelementer ikke at påvirke rasteområder for arten. Dette begrundes med, at delområde A i dag hovedsageligt fremstår som brugsplæne med kortklippet græs og hvidkløver, der ikke er egnet som rasteområde for markfirben, mens øvrige faciliteter og elementer, f.eks. skilte og grillpladser, vil kunne placeres således, at de ikke kommer i konflikt med sådanne områder.

Fredningsforslaget vurderes endvidere ikke at medføre afskæring mellem yngle- og rasteområder, da anlægsområderne enten er placeres yderligt i fredningsområdet, så en afskæring af yngle- og rasteområder indenfor fredningsområdet undgås, eller da anlæg af øvrige elementer, f.eks. stier og kabelanlæg enten kan anlægges udenfor arternes vandringsperiode eller via teknikker, hvor en påvirkning af arternes vandringsruter undgås. En påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for arten kan dermed udelukkes.

Såfremt der ved anlæg af fredningsforslagets enkelte delelementer enten anvendes paddehegn, der forhindrer markfirben i at vandre ind i anlægsområdet, eller anlæg sker i artens inaktive periode, så vurderes individdrab af arten at kunne undgås.

6.3.4 Bilag IV-padder

Der er registreret forekomst af både spidssnudet frø og stor vandsalamander indenfor fredningsområdet ligesom det ikke kan udelukkes at springfrø, grønbroget tudse og/eller strandtudse potentielt kan forekomme indenfor området.

Selv om der i forbindelse med fredningsforslaget åbnes for muligheden for at etablere gangbroer over den landskabelige kanal, så vurderes der ikke at ske påvirkning af vandområder i form af søer, vandhuller eller midlertidige vandsamlinger, der kan fungere som ynglesteder for af bilag IV-padder. Dette skyldes at sådanne gangbroer anlægges i tilknytning til områdets allerede eksisterende betonbygværker, hvorfor en påvirkning af selve vandområdet vurderes at kunne udelukkes.

Tilsvarende vurderes etablering af fredningsforslagets enkelte delelementer ikke at påvirke rasteområder for bilag IV-padder. Dette begrundes med, at delområde A i dag hovedsageligt fremstår som brugsplæne med kortklippet græs og hvidkløver, mens øvrige faciliteter og elementer, f.eks. skilte og grillpladser, vil kunne placeres således, at de ikke kommer i konflikt med sådanne områder.

Undtaget fra dette er potentielt forlængelsen af den eksisterende sti nord for Vejlands Allé, da denne er beliggende i et område med fersk eng, der potentielt kan udgøre rasteområde for arter som spidssnudet frø. Det er dog jf. fredningsbestemmelserne et vilkår for stiforbindelsens etablering, at den ikke vil indebære påvirkninger af arter og levesteder i et omfang, der vil kræve dispensationer fra gældende bekendtgørelser om dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsforslaget vurderes endvidere ikke at medføre afskæring mellem yngle- og rasteområder, da anlægsområderne enten er placeres yderligt i fredningsområdet, således at en afskæring af yngle- og rasteområder indenfor fredningsområdet undgås, eller da anlæg af øvrige elementer, f.eks. stier og kabelanlæg enten kan anlægges udenfor arternes vandringsperiode eller via underboring, hvorved en påvirkning af arternes vandringsruter undgås. En påvirkning af områdets økologiske funktionalitet for arten kan dermed udelukkes.

Såfremt der ved anlæg af fredningsforslagets enkelte delelementer enten anvendes paddehegn, der forhindrer padder i at vandre ind i anlægsområdet, eller anlæg sker i paddernes inaktive periode, så vurderes individdrab af bilag IV-padder ligeledes at kunne undgås.

6.3.5 Grøn mosaikguldsmed

Grøn mosaikguldsmed er alene vurderet sårbar overfor potentiel arealinddragelse i forbindelse med fredningsforslagets realisering.

Da der dog ikke som følge af fredningsforslaget vil ske påvirkning af vandhuller eller andre vandsamlinger, der vurderes at kunne være levested for grøn mosaikguldsmed, så vurderes der ikke at ske arealinddragelse af artens levesteder, hvorfor en påvirkning af den økologiske funktionalitet for arten kan udelukkes.

6.3.6 Natlyssværmer

Natlyssværmer er ikke registreret indenfor fredningsområdet, men vurderes potentielt at kunne forekomme på egnede arealer inden for området. Arten vurderes sårbar overfor arealinddragelse af dens levesteder ligesom anlægsaktiviteter i sådanne områder også vil kunne forårsage individdrab af arten.

Selv om arten er knyttet til meget forskelligartede habitater, fra tørre ruderaer til lysåbne arealer på fugtig og næringsrig lerjord, så vurderes hovedparten af de arealer, hvor der som følge af fredningsforslaget kan ske anlægsaktiviteter, ikke at opfylde artens krav til levesteder. Dette begrundes i områdernes aktuelle naturtilstand og/eller drift, hvor f.eks. delområde A i dag driftes med parkagtig karakter med hyppig græsslåning eller at der alene er tale om mindre anlægsaktiviteter i forbindelse med etablering af skilte, grillpladser eller lignende, hvor der under den faktiske etablering kan tages hensyn til en evt. lokal forekomst af arten.

Undtaget fra dette er potentielt forlængelsen af den eksisterende sti nord for Vejlands Allé, da denne er beliggende i et område med fersk eng. Det er dog jf. fredningsbestemmelserne et vilkår for stiforbindelsens etablering, at den ikke vil indebære påvirkninger af arter og levesteder i et omfang, der vil kræve dispensationer fra gældende bekendtgørelser om dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Brug af lys kan potentielt påvirke forekomst af natlyssværmer negativt, men det vurderes, at belysning i området kan etableres på måder, hvor lyspåvirkning af

udenomsarealer vil være minimal ligesom der kan anvendes pærer med lysspektrum, der ikke vurderes at påvirke natlyssværmer negativt.

Således vurderes realisering af fredningsforslaget at kunne ske uden negativ påvirkning af den økologiske funktionalitet for natlyssværmer ligesom risiko for individdrab kan undgås.

7 Kumulative påvirkninger

Aktiviteter, som muliggøres med fredningsforslaget, kan potentielt have kumulative effekter i sammenhæng med aktiviteter, som vil finde sted som følge af realisering af andre planer eller projekter indenfor eller omkring fredningsområdet, herunder:

- > Kommune- og lokalplaner for området
- > Planlægning for metrolinje M5
- > Udviklingsplan for Amager Fælled og det nordlige naturområde i Ørestad
- > Naturparkplan 2020-2025 for Naturpark Amager
- > Vandområdeplan 2021-2027

Flere af disse planer er indeholdt i selve fredningsforslaget og vurdering af de kumulative effekter er således foretaget som del af nærværende vurderingen af fredningsforslaget.

Da fredningsforslagets omfang og påvirkninger alene er af lokal karakter, der ikke indebærer udledning eller emission af næringsstoffer, miljøforurenende stoffer eller lignende, så vurderes det, at der ikke vil opstå kumulative påvirkninger mellem denne og de øvrige planer og projekter, der forekommer på arealer udenfor fredningsområdet.

8 Konklusion

Fredningsforslaget for Amager Fælled opstiller vilkår og betingelser for områdets udvikling og brug, herunder muligheder for bebyggelse, etablering af stiareal og udvikling af rekreative forhold mm.

Fredningsområdet er beliggende i en afstand af ca. 1,3 km fra Natura 2000-område N143, der udgøres af habitatområde H127 og fuglebeskyttelsesområde F111.

Det vurderes, at realisering af fredningsforslaget samt aktiviteter forbundet hermed, ikke vil medføre væsentlig påvirkning af naturtyper på udpegningsgrundlaget for N143, da der ikke som følge heraf vil ske inddragelse af arealer indenfor Natura 2000-området ligesom fredningsforslaget ikke forudsætter udledning eller emissioner af nogen art. Ligeledes vurderes det, at realisering af fredningsforslaget ikke vil føre til påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget for H127.

Udpegningsgrundlaget for F111 omfatter både yngle- og trækfugle. Grundet afstanden fra fredningsområdet til kortlagte levesteder for ynglefugle på udpegningsgrundlaget, så vurderes en væsentlig påvirkning af disse at kunne udelukkes ligesom realiseringen af fredningsforslaget ikke vurderes at påvirke arterne væsentligt i det omfang de måtte bevæge sig uden for Natura 2000-området. Tilsvarende vurderes der både i og udenfor Natura 2000-området at findes rigeligt med egnede raste- og fourageringsområder for trækfugle, således at en evt. forstyrrelse af disse arter indenfor fredningsområdet ikke vil udgøre en væsentlig påvirkning heraf.

Samlet set kan det således konkluderes, at realisering af fredningsforslaget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene for N143, og at realisering af fredningsforslaget således heller ikke vil påvirke Natura 2000-områdets integritet eller hindre fremtidig målopfyldelse herfor.

Der er desuden foretaget en vurdering af fredningsforslagets potentielle påvirkninger på relevante bilag IV-arter (marsvin, flagermus, markfirben, stor vand salamander, spidssnudet frø, springfrø, grønbroget tudse, strandtudse samt grøn mosaikguldsmed og natlyssværmer). For disse arter konkluderes det, at fredningsforslaget vurderes at kunne realiseres uden at medføre forringelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for de nævnte arter ligesom fredningsforslaget ikke vil føre til påvirkning af den økologiske funktionalitet for den enkelte art eller til øget risiko for individdrab.

Ligeledes konkluderes det, at realisering af fredningsforslaget ikke vil medføre forringelse af tilstanden af målsatte vandområder eller forhindrer opfyldelse af målsætningerne, der er fastsat i vandområdeplanen 2021-2027 for Sjælland.

9 Referencer

- Amphi Consult, 2021. *Ynglesteder for padder på Amager Fælled 2021*, s.l.: Københavns Kommune.
- Arter.dk, 2024. *Arter.dk*. [Online]
Available at: <https://arter.dk>
- Bat Conservation Trust, 2024. *bats.org*. [Online]
Available at: <https://www.bats.org.uk/about-bats/threats-to-bats/lighting>
- Chambers Group, 2008. *Results of the Baseline Breeding Bird Nesting Survey and Noise Assessment for the Los Angeles County Department of Public Works Oxford Basin Low Flo Diversion Project Site in the City of Marina del Rey, Los Angeles County, California*, s.l.: Chambers Group.
- Danmarks Miljøportal, 2024. *Naturdata*. [Online]
Available at: <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch>
- Dansk Pattedyratlas, 2021. *Dansk Pattedyratlas*. [Online]
Available at: pattedyratlas.lex.dk/
- DCE - Nationalt Center for Energi og Miljø, 2023. *Arter 2019*. [Online]
Available at: <https://novana.au.dk/arter/arter-2019>
- DCE - nationalt Center for Energi og Miljø, 2023b. *NOVANA - Arter 2020*. [Online]
Available at: <https://novana.au.dk/arter/novanaau-arter-2020/sortplettet-blaafugl>
- DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a. *NOVANA - Arter 2021*. [Online]
Available at: <https://novana.au.dk/arter-2021>
- DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b. *NOVANA - Arter 2012-2017*. [Online]
Available at: <https://novana.au.dk/arter/arter-2012-2017>
- DONG, 2006. *Ealney Offshore Windfarm. Environmental statement*, s.l.: DONG Wlney (UK) Ltd..
- Dooling, R. J., 2006. *Estimatin effects of Highway Noise on the Avian Auditory System..* s.l., Center for Transportation and the Environment, North Carolina State University, Raleigh, North Carolina.
- Elmeros, M. et al., 2024. *Opdatering af: Hpndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. Del 2 - Odder og flagermus*, s.l.: DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi.
- Hirvonen, H., 2001. *Impacts of highway construction and traffic on a wetland bird community*. s.l., North Carolina State University.
- Kjær, C. et al., 2023. *Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.*, s.l.: Aarhus Universitet, DCE Nationalt Center for Energi og Miljø.
- MiljøGIS, 2024. *MiljøGIS for basisanalyse for vandområdeplaner 2021 - 2027*. [Online]
Available at: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3basis2019>
- MiljøGIS, 2024. *MiljøGIS til Natura 2000*. [Online]
Available at: <https://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=miljoegis-natura2000>
- Miljøministeriet, 2023. *Vandområdeplanerne 2021-2027*, s.l.: Miljøministeriet.
- Miljøministeriet, 2023. *Vandområdeplanerne for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn*, s.l.: Miljøministeriet.

- Miljøstyrelsen, 2020c. *Habitatvejledningen. Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*, s.l.: Miljøstyrelsen.
- Miljøstyrelsen, 2020. *Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*, s.l.: Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen.
- Miljøstyrelsen, 2021a. *Artsleksikon*: <http://mst.dk/naturvand/natur/artsleksikon/>. s.l.: Miljø- og Fødevareministeriet.
- Miljøstyrelsen, 2021. *Natura 2000-basisanalyse 2022-2027. Revideret udgave. Vestamager og havet syd for. Natura 2000 område nr. 143. Habitatområde H127*, s.l.: Miljøstyrelsen.
- Müller, B. et al., 2009. Bat eyes have ultraviolet-sensitive cone photoreceptors. *PLoS ONE*, pp. 1-7.
- Møller, J. D., Baagøe, H. J., Degn, H. J. & Krabbe, E., 2013. *Forvaltningsplan for flagermus. Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermusarter og deres levesteder*, s.l.: Naturstyrelsen, Miljøministeriet.
- Naturbasen.dk, 2024. [Online]
Available at: <https://www.naturbasen.dk/>
- Naturhistorisk Museum Aarhus, 2021. *Ulveatlas*: <https://www.ulveatlas.dk/kort>. s.l.:s.n.
- Nielsen, J. & Koed, A., 2021. *Notat - status over forekomsten af bæk-, flod- og havlampret i Gudenåsystemet*, s.l.: DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer.
- Niras, 2022. *Paddeundersøgelser 2022*, s.l.: NIRAS.
- Rasmussen, J. J., Andersen, D. K. & Alnøe, A. B., 2018. *Vandløb 2016 - Økologisk tilstand, miljøfremmede stoffer og tungmetaller samt naturtyper og arter*. NOVANA., s.l.: Aarhus Universitet, DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi.
- Ravn, P., 2015. *Forvaltningsplan for markfirben. Beskyttelse og forvaltning af markfirben, Lacerta agilis, og det levesteder i Danmark*, s.l.: Miljø- og Fødevareministeriet, Naturstyrelsen.
- Rådet for Den Europæiske Union, 1992. *Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter*. [Online]
Available at: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31992L0043:DA:HTML>
- Rådet for Den Europæiske Union, 2009. *Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle*. [Online]
Available at: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31979L0409:DA:HTML>
- Skov- og Naturstyrelsen & DMU, 2016. *Habitatbeskrivelser, årgang 2016. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). Habitatbeskrivelser ver. 1.05.*, s.l.: Skov- og Naturstyrelsen & DMU.
- Spoelstra, K. et al., 2017. Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat presence is affected by white and green, but not red light. *Proceedings of the Royal Society, Biological Science*, pp. 1-8.
- Søgaard, B. & Asferg, T., 2007. *Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning*, s.l.: Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet - Faglig rapport fra DMU nr. 635.
<http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>.

- Søgaard, B. et al., 2016. *Arter 2015. NOVANA*, s.l.: Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 126 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 209. <http://dce2.au.dk/pub/SR209.pdf>.
- Søgaard, B. et al., 2013. *Overvågning af arter 2004-2011. NOVANA*, s.l.: Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 50.
- Therkildsen, O. R. et al., 2020. *Arter 2012-2017. NOVANA*, s.l.: Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 208 s. - Videnskabelig rapport nr. 358. <http://dce2.au.dk/pub/SR358.pdf>.
- Trimper, P. G. et al., 1998. Effect of low-level jet aircraft noise on the behavior of nesting Osprey. *Journal of Applied Ecology* (35).
- Voigt, C. C. et al., 2018. *Guidelines for consideration of bats in lighting projects*, Bonn: EUROBATS Publication series No. 8 UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 62 s..

10 Bilag

Bilag A – Screening af bilag IV-arter

Bilag A Bilag IV-arter – gennemgang

I nedenstående tabel fremgår alle danske bilag IV-arter, deres registrerede/forventede forekomst i eller i nærheden af projektområdet, samt om de er relevante i forhold til projektet og således skal medtages i fremtidige vurderinger.

Gruppe	Art	Kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet	Relevant i forhold til projektet
Pattedyr	Alle arter af flagermus	Flere flagermusarter vurderes at forekommer indenfor eller nær projektområdet (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a).	<p>Ja.</p> <p>Følgende arter er registreret indenfor 10 km af projektområdet:</p> <ul style="list-style-type: none"> Brunflagermus Dværgflagermus Troldflagermus Vandflagermus Skimmelflagermus Sydflagermus Pipistrelflagermus Langøret flagermus Frynseflagermus <p>Det kan dog ikke udelukkes, at der også forekommer andre flagermusarter indenfor området.</p> <p>Påvirkning af flagermus vurderes således nærmere.</p>
	Hasselmus	Nej. Arten findes kun få steder i Danmark, på Midt- og Sydsjælland samt den sydøstlige del af Jylland og på Sydfyn (Miljøstyrelsen, 2021a), og er ikke registreret indenfor 15 km af projektområdet.	Nej.
	Birkemus	Nej. Birkemusen lever kun to steder i Danmark: I det sydvestlige Limfjordsområde og i den sydøstlige del af Jylland mellem Sønderjylland og Vejle (Miljøstyrelsen, 2021a).	Nej.
	Odder	Nej. Der er registrering af arten ca. 300 meter nordvest for fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024), men fundet vurderes at være en fejlobservation og at der i stedet er	Nej.

Gruppe	Art	Kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet	Relevant i forhold til projektet
		tale om mink. Odder er ikke kendt fra dette område af Sjælland.	
	Alle arter af hvaler	Ja. Både Marsvin samt andre arter af hvaler vil potentielt kunne forekomme i marine habitater nær projektområdet.	Nej. Marsvin vurderes at kunne forekomme i marine områder nær fredningsområdet, men da fredningsforslaget ikke rummer aktiviteter, der vil kunne medfører påvirkning af artens levesteder eller fødegrundlag, så vurderes den økologisk funktionalitet for arten ikke at blive påvirket. Forekomst af øvrige hvalarter i området vurderes alene at være af tilfældig karakter og da ingen øvrige arter har faste yngle- eller rasteområder indenfor danske farvande, så vurderes de ikke at være relevante i forvaltningsmæssig sammenhæng.
	Bæver	Nej. Bæver forekommer ikke i denne del af Sjælland (Miljøstyrelsen, 2021a).	Nej
	Ulv	Nej. Ulv forekommer i Danmark alene i Jylland og vurderes således ikke at forekomme indenfor eller nær fredningsområdet (Naturhistorisk Museum Aarhus, 2021).	Nej.
Krybdyr	Markfirben	Ja, arten er registreret indenfor fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024).	Ja. Arten vurderes nærmere.
Padder	Stor vandsalamander	Ja, arten er registreret indenfor fredningsområdet (Arter.dk, 2024; Naturbasen.dk, 2024).	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Klokkefrø	Nej. Klokkefrø har kun få levesteder i Danmark og findes ikke indenfor 15 km af projektområdet (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a).	Nej.

Gruppe	Art	Kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet	Relevant i forhold til projektet
	Løgfrø	Nej. Arten vurderes ikke at forekomme i denne del af Sjælland (Kjær, et al., 2023).	Nej.
	Løvfrø	Nej. Arten vurderes ikke at forekomme i denne del af Sjælland (Kjær, et al., 2023).	Nej.
	Spidssnudet frø	Ja, arten er registreret indenfor fredningsområdet (Arter.dk, 2024; Naturbasen.dk, 2024).	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Springfrø	Ja, arten er registreret ca. 5,6 km syd for fredningsområdet, men det kan ikke udelukkes, at arten også forekomme nærmere (Arter.dk, 2024)	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Strandtude	Ja. Arten er registreret ca. 7 km syd for fredningsområdet. Det kan ikke udelukkes at arten kan forekomme nærmere fredningsområdet.	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Grønbroget tude	Arten er registreret ca. 1,5 km nordøst for fredningsområdet (Naturbasen.dk, 2024), men det kan ikke udelukkes at arten vil kunne findes nærmere eller endda indenfor fredningsområdet.	Ja. Arten vurderes nærmere.
Fisk	Snæbel	Nej. Arten lever i Danmark kun i Vadehavet og i flere af de større sydvestjyske vandløb (DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b).	Nej
Hvirvelløse dyr	Bred vandkalv	Nej. Arten forekommer kun i rent-vandede vandhuller på Bornholm og i Nordjylland. (DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b).	Nej.
	Lys skivevandkalv	Nej, arten vurderes ikke at forekomme indenfor 10 km af projektområdet.	Nej.
	Eremit	Nej. Eremitten findes kun nogle få steder i gamle løvskove på Sjælland og Fyn og ikke indenfor 10 km af projektområdet (DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b).	Nej.
	Sortpletlet blåfugl	Nej. Arten er de senere år kun registreret på Møn (DCE - nationalt Center for Energi og Miljø, 2023b)	Nej.

Gruppe	Art	Kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet	Relevant i forhold til projektet
	Grøn mosaikguldsmed	Ja. Arten er registreret 6,7 km nordøst for fredningsområdet, men det kan ikke udelukkes at arten forekommer nærmere eller indenfor fredningsområdet.	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Stor kær-guldsmed	Nej. Arten vurderes ikke at forekomme i eller omkring Amager ligesom fredningsområdet ikke vurderes at indeholde egnede levesteder for arten (Kjær, et al., 2023).	Nej.
	Grøn kølle-guldsmed	Nej. Arten er i Danmark knyttet til rentvandede og relativt større vandløb i Jylland.	Nej.
	Natlyssværmer	Ja. Arten har en sporadisk udbredelse i Danmark og det kan ikke udelukkes at arten forekommer i eller nær fredningsområdet.	Ja. Arten vurderes nærmere.
	Tykskallet malermusling	Nej. Denne art findes kun meget få steder i Danmark og er ikke registreret i vandløb indenfor 15 km af projektområdet (DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b).	Nej
Planter	Enkelt månerude	Nej. Arten er meget sjælden i Danmark, og den blev ved seneste NOVANA-overvågning (2020-2021) ikke registret på nogen tidligere kendte lokaliteter (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a). I 2019 blev arten alene registreret i Saltbæk Vig nord for Kalundborg.	Nej.
	Vandranke	Nej. Vandranke findes i Danmark udelukkende i Vestjylland (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a).	Nej.
	Liden najade	Nej. Udbredelsen af og levesteder for liden najade i Danmark har siden 2002 været begrænset til Nors Sø i Vestjylland (DCE, Nationalt Center for Miljø og Energi, 2021b).	Nej.
	Fruesko	Nej. Fruesko forekommer kun to steder i Himmerland, hvilket ikke ligger i nærheden af projektområdet (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a).	Nej.
	Mygblomst	Nej. Arten vurderes ikke at forekomme indenfor 15 km af projektområdet (DCE - Nationalt Center for Energi og Miljø, 2023).	Nej.

Gruppe	Art	Kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet	Relevant i forhold til projektet
	Gul stenbræk	Nej. Gul stenbræk vokser i Danmark i lys-åbne væld og vældmoser, og arten er kun registreret i få steder i Jylland og ikke i nærheden af projektområdet (DCE - Nationalt center for miljø og energi, 2021a).	Nej.
	Krybende sump-skærm	Nej. Krybende sumpskærm kendes kun fra to danske lokaliteter, begge på Fyn, og er ikke registreret indenfor 15 km af anlægget (Miljøstyrelsen, 2021a).	Nej.